

ŠTAJERSKI GOSPODAR

erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark.. vierteljährlich RM 1,20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1,20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 17 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 29. April 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Uničevalci evropske kulture

Anglo - Amerikanci rušijo namenoma častitljive spomenike stvariteljnega duha v Evropi
Cinizem barbarov XX. stoletja nima primere v moderni zgodovini človeštva
Zgodovina bo sodila nepristransko!

Ko bodo zgodovinarji nekoč zapisovali dogodke vojne pomladi l. 1944., bodo predvsem ugotovili, da se je v teku takozvane »letalske ofenzive«, ki naj bi »omehčala« Nemčijo in ostalo Evropo za predstoječo invazijo, vrstilo zlasti uničenje kulturnih spomenikov in zgodovinskih zgradb po raznih mestih Nemčije in ostale Evrope. Letalski gangsterji so v teh mesecih porušili na stotine kulturnih spomenikov, ki jih ni več mogoče nadomestiti. Svoje bombe so metali na povsem nevojaške cilje, izpolnjujoč tako nepojmljivo in v bistvu boljševizma vendar razumljivo zahtevo, ki jo je bil postavil sovjetsko-židovski pisatelj Ilija Ehrenburg: »Uničite evropska mesta, uničite vse, kar spominja na njeno tradicijo in kulturo!« Nek Anglež je izrazil svojo nejevoljo nad obstojem kamenitih svedokov evropske kulture tako, da je imenoval naše gotske katedrale, rotovže itd. »razgledniško šaro«, katero je treba uničiti... Uničevanje evropskih spomenikov kulture torej ni pripisovati morda slabemu merjenju anglo-ameriških letalcev, nikakor ne; kajti uničevanje zgodovinskih spomenikov je program novih barbarov, ki so se pojavili v vrstah Angležev in Amerikancev. Ta duh uničevanja vodi anglo-ameriške letalce

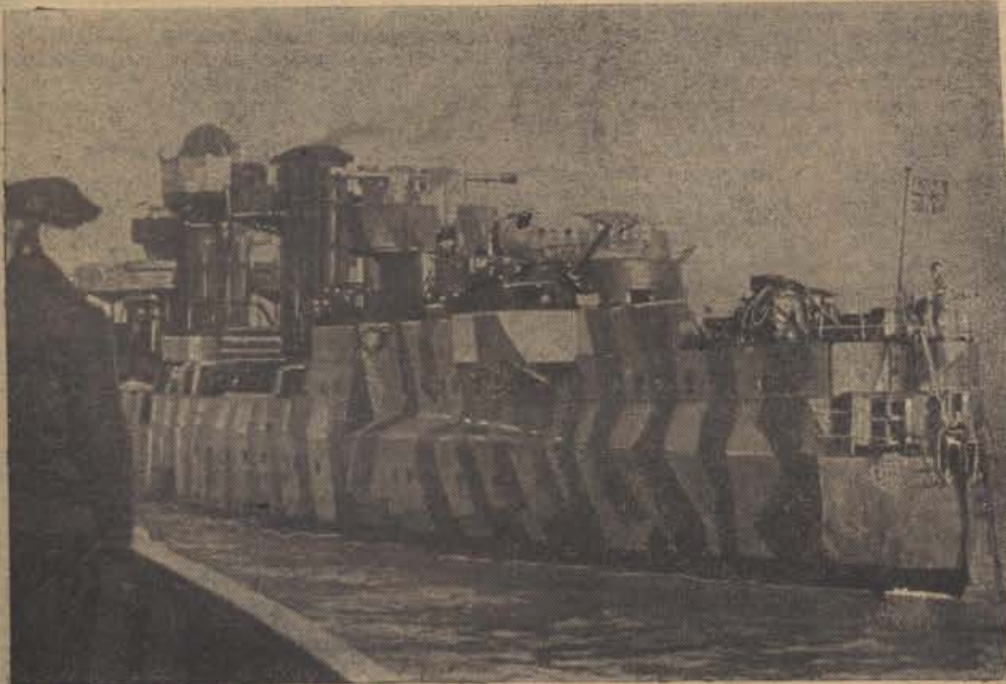
pri bombardiranju Nemčije prav tako kakor pri napadih na Italijo ali Francijo, kjer skoraj ne najdemo večjega mesta, ki ne bi bilo obenem tudi del splošnega nacionalnega in v višjem smislu tudi evropskega zgodovinskega muzeja.

Aprilska kronika sedanjega vojnega dogajanja je priča, da so anglo-ameriški letalski gangsterji dne 19. aprila izvedli teroristični napad na francosko mesto Rouen. Metali so svoje bombe na imenovano mesto brez izbire ciljev. Svoj uničevalni posel so opravili tako vestno, da so zadeli tudi prekrasno gotsko katedralo, v kateri počivajo zemeljski ostanki angleških kraljev srednjega veka. To je tista katedrala, ki so ji leta 1940. pri svojem zmagovitem pohodu prizanegli nemški »barbari« iz čiste obzirnosti do kulturne posesti francoskega naroda. Nemški vojaki so gasili požar, ki je grozil kot posredna posledica vojne vihere, uničiti ta prekrasni spomenik francoske gotike. Sredi boja so nemški vojaki tvegali svoje življenje, da bi rešili kameniti čudež iz 13. stoletja, katedralo, ki je s svojim 150 metrov visokim zvonikom in 25 dragocenimi kapelami eden izmed biserov gradbene umetnosti v Franciji. Rouenska katedrala, kateri so nekoč tako skrbno prizanašali silno

razkričani nemški »barbari«, je postala sedaj žrtev angleške brezvestnosti. Ironija zgodovine je hotela, da je bivši zaveznik — ki so mu nepoučljivi še vedno naklonjeni — uničil ravno to zgradbo, pri kateri je bil sovražnik dokazal svoje neskončno spoštovanje do kulture. Bombe anglo-ameriških letalcev, ki so sedaj dokončno porušile to prekrasno zgradbo, niso padale pomotoma ali slučajno. V teh bombah se dokumentira miselnost in odnos Anglosaksoncev do kulture našega kontinenta. Ta miselnost se je že stokrat očitovala v najtemnejših poglavjih sedanje vojne, kakor v Cassinu, Firenci, Aachen-u, Nürnberg-u itd.

Značilno za to miselnost je stališče, ki ga je nedavno v tem pogledu zavzel londonski list »Evening Standard«. V omenjenem listu poziva major Oliver Stewart angleško vlado, naj vendar z nedvoumno izjavo enkrat za vselej odpravi tiste zadnje pomisleke, ki tu in tam v Angliji povzročajo kritiko glede rušenja kulturnih spomenikov po bombah zaveznikov. Oliver Stewart zahteva, da se zgodi to čimprej, ker pomenijo taki pomisleki za vrhovne poveljnike za izvedbo invazije motnjo pri izvrševanju celotnega načrta. »Rušenje je geslo časa«, tako zatrjuje Oliver Stewart. Višek cinizma pa je izrazil ta major angleške vojske, ko je izjavil: »Čisto vseeno, ali so s tem zadete stolne cerkve, kavarne, templji ali tovarne!«

Te dni je sovražno letalstvo izvedlo terorističen napad na mesto München, ki je znano središče nemške upodabljajoče umetnosti. Tudi v tem slučaju so anglo-ameriški letalski gangsterji rušili po dobro zasnovanem načrtu sistematsko nemške kulturne spomenike in nenadomestljive kulturne vrednote. Če govori sovražna propaganda kljub neovrgljivim dokazom vedno znova o nekih »izključnih vojaških ciljih«, je temu nasproti primerno ugotoviti, da so zadeli v München-u staro Pinakoteko, palačo Wittelsbach, Akademijo upodabljajoče umetnosti, Bavarsko državno biblioteko, palačo Odeon, Akademijo glasbene umetnosti in Bonifacijevu baziliko. Dejanski stan je podan pred celokupnim kulturnim svetom. General Harris, vrhovni poveljnik angleških terorističnih bombnikov, pač ne bo dopovedal ostalemu kulturnemu svetu, da so v Pinakoteki gradili tanke, in da so v Bonifacijevi baziliki izdelovali vojni material... Seznam nenadomestljivih vrednot povečuje krivdo skruniteljev kulture, ki zasledujejo svoje cilje po posebnem sistemu in z zločinsko taktiko, ki ji ne najdemo primere v zgodovini. Na barbarski način uničujejo pobalinsko svetovno znane centre evropske kulture, ki so za celokupno človečanstvo največjega pomena.

Ein Flakkreuzer liegt vor Anker

Welt draußen vor der Küste liegt eine schwere MA-Batterie. Eine Boje, an der auch das Seekabel für das Telephon angeschlossen ist, hält die schwimmende Batterie auf der befohlenen Position.

PK-Kriegsber. Vorländer (Atl-Sch).

Naše zastave – znamenja zmage

Gauleiter je v Marburg-u svečano izročil 88 zastav najzaslužnejšim edinicam Wehrmannschaft-a – Marburg v znamenju stare soldaške tradicije

Minula so tri leta, odkar so padli modro-beli-deći obmejni koli, ki so umetno in nasilno preko razrezanih in raztrganih kmečkih posestev ločili Spodnjo Štajersko od Reich-a. Rane, ki jih je tej vedno nemški Spodnji Štajerski prizadelo trin-dvajsetletno tuje gospodarstvo, se najbolje opazi pri ogledovanju mest in gradov te nemške dežele na jugovzhodni meji Reich-a. Ko so ubijajoča in zažigajoča krdela naskakovala in ogrožala vso Evropo, je stala Štajerska kakor skala, na kateri so se razbili vsi valovi. Marburg, Cilli Pettau, ki so v zaščito Reich-a zajemala sovražne vpađe, so mesta epe pokrajine, zrasla in cvetela s pomočjo nemških naseljencev, branjena po nemških možeh z

mečem v roki, so bila dva grenka desetletja po svetovni vojni nesmiselno vsiljena v tuje državno telo. V Marburg-u, kjer je nemško prebivalstvo na današnjem Adolf-Hitler-Platz-u pred angleško-francosko komisijo pod krogami srbske soldateske započatilo svoje priznanje k nemštvu kakor tudi v vseh mestih in vaseh Spodnje Štajerske, so to krivico popravili usodni dnevi aprila 1941. Orožje Velike Nemčije je izvršilo zaobljubo, za katero so marburške krvne priče doprinesle svoje žrtve, vrnilo je Spodnjo Štajersko zopet v naročje Reich-a. V minulih treh letih se je brez veliko dviga, narčno in skoraj samo ob eebi umevno, kakor je to že navada Nemcev, izvrševalo Führer-jevo povelje: »Napravite mi to deželo zopet nemško!« In to povelje niso Spodnještajerci razumeli samo zunanje, temveč v srcih prebivalstva je nastala živa obmejna utrdba, ki bo kljubovala vsem naskokom časa.

sovražnih naskokov izpostavljena meja in ko je pred tremi leti Spodnja Štajerska prišla nazaj svojo domovino, »mi je Führer ukazal« — tako je povdaril Gauleiter, — »ustvarite zopet obmejno pokrajino na jugovzhodu!«

Navdušeni vzkliki so pritrjevali, da hoče nemški Marburg sodelovati pri izvedbi tega povelja, nakar je Gauleiter nadaljeval: »Tri leta se trudimo, da izvršimo ta ukaz. Obmejna pokrajina je zopet nastala in sedaj moramo delovati vsi na tem, da nam ostane ohranjena. Nikdo ne sme stati ob strani, gorje pa tistemu, ki bo to storil!«

Uničenje izvrzkov človeštva

Pereče vprašanje je načel nato Gauleiter, ki je obračunal z banditi, kar so poslušalci burno pritrjili. Tujezemski cestni roparji in plenilci, ki se ne strašijo ubijanja neoboroženih žen, ne morejo zrahljati velesike, kljub temu pa ne smejo računati na kakšno priznanje. Vsiljivec je tisti, ki sega po tem, kar si sam ne more ustvariti. V takih primerih se zoper to ne protestira, temveč sila se pobija s silo. V Nemčiji Adolf Hitler-ja nikdo pred nikomur ne kapitalira. Kdor hoče Veliki Nemčiji pasti v hrbet, temu grozi smrt in uničenje. To velja za posameznika kakor tudi za cele narode!«

Spodnja Štajerska je bila vse čase nemška

V učinkovitem nasprotstvu s temi zločinskimi poskusi je Gauleiter naslikal zadržan Nemceje po zrušenju Jugoslavije. Na področju uničene državne tvorbe se je ustanovilo svobodno Hrvatsko, srbski narod ima priložnost za nov razvoj pod nemško zaščito in tudi v slovenski prostor se od strani Nemcev ni posegalo. Samo to, kar je bilo vedno nemško, se je priključilo zopet Nemčiji. Nemška je bila Spodnja Štajerska v vseh časih. »Pred šestimi leti« — tako je pripovedoval Gauleiter je dobil v darilo sto let staro risbo, zemljevid Spodnje Štajerske. »Takrat bi se bil lahko razjokal, ko sem videl, da ni bilo takrat na Spodnjem Štajerskem še nobenega nemškega krajevnega imena. Sram me je za vse tiste, ki so pustili, da je požrešen nasprotnik brez boja dohl to deželo. Hkrati sem pa tudi ponosen na to, da sem dobil nalogo, to deželo napraviti zopet nemško!« Mnogoštevilni marburžani, ki so pred četrstoletjem doživeli takratno malodušno in slabotno predajo in izgubo svoje nemške domovine, so ta Gauleiter-jeva izvajanja podčrtali z ogromnim pritrjevanjem. Veselo so pa tudi priznavali uspehe, ki jih je našel Gauleiter iz niza nemškega obnovitvenega dela v zadnjih treh letih na Spodnjem Štajerskem, ki so kljub vojni važnejša, kakor storitve trindvajsetletne tuje vlade.

Nemščina — priznanje

Srčno se je Gauleiter zahvalil Spodnještajercem, da v času tuje propagande niso klonili. — Ljudje, ki so stali na nevarnih položajih ter tam izdržali, kmetje, rokodelci, vajenci in otroške vrtnarice, ter kljub grozljajm ostali na svojih mestih, se po zmagi v lepem tretjem Reich-u ne bo pozabilo. Trenutno pa se to pokrajino brani do skrajnosti. Danes velja boj in priznanje, k priznanju pa spada posluševanje nemškega jezika. Jezik ni samo sredstvo za sporazumevanje, jezik je važna kulturna dobrina naroda. V treh letih so Spodnještajerci imeli priložnost naučiti se zopet nemščine, jezika svojih prednikov, ker jim je bil isti odtujen. Odloki bodo v prihodnjem času uvedli uporabo nemščine v občevarju v uradih in obratih kot obveznost.

Zahvala Wehrmannschafti

Obrnjen na Wehrmannschaft je Gauleiter dejal: »Vi može v rjavih suknjah, ki ste priprav-

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckereiges. m. b. H. — Verlagsleitung: Eugen Baumgartner Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Dran, Badgasse 4

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung

S takimi zločini se prezentirajo angleški letalski banditi kot tipični zastopniki naroda, ki nima sam nikake kulture, ki nima radi tega tudi nikakega spoštovanja do kulture, h kateri ni znal ničesar prispevati. Anglo-ameriški letalski gangsterji se ne morejo oprati strahovite krivde ne z lažjo in ne s falzifikati. Pred celokupnim civiliziranim svetom izvijajo na ta način gnev in očitno jezo.

Duh, ki vodi anglo-ameriške letalske gangsterje pri uničevanju evropske kulture, je duh starosvetopisemskega židovskega sovrašva proti vsemu, kar je ustvaril genij arijskega človeka. Nič čudnega ni, da plačujejo v Ameriki letalcem za rušenje cerkva in katedral posebne premije. Vedeti je pa treba, da plačujejo te premije velika židovska združenja, kakor je ugotovil list »Le Pays Réel« pod naslovom »Le Juifs et les Cathédrales« dne 3. Oktobra 1943. Lahko je rušiti ameriškim zločincem evropske katedrale, ker se Amerika, kot dežela brez sleherne kulture ne more ponašati s takimi stavbami, kakor jih je ustvaril nesmrtni duh velikih mojstrov srednjega veka. Naše gotske katedrale so gradili v pravem verskem zanosu, prepevajoč nabožne pesmi. Evropski človek je pred stoletji, črpajoč iz silno bogate umetniške tradicije, ustvarjal umetnine, ki izpričujejo kulturno časovno povezanost celih stoletij. Podoba je, da hočejo izvenevropske nekulturne sile porušiti v Evropi vse, kar spominja na nekdanji stvariteljni duh evropskega človeka. Za tiste, ki jim je dobičkanosni posel začetek in konec mišljenja in hotenja, ne pomeni mnogo, ali stoji v Evropi par sto dragocenih poslopij več ali manj. Tej miselnosti je tudi pripisovati, da je ameriški veleposlanik pri Vatikanu ponudil papeži za uničeni prekrasni samostan Monte Cassino ček glaseč na visoko vsoto dolarjev. Amerikanci mislijo, da je dolar sveta vladar in da se z dolarji lahko nadomesti recimo kak dragocen umetniški oltar iz 15. stoletja. Že pred vojno so prihajali iz Amerike v Evropo ljudje, ki so kupovali po evropskih umetniških središčih slike tako, da so jih merili »na kvadratne metre« in ocenjevali po množini uporabljenih oljnatih barv... Česar torej sami nimajo, ne privoščijo tudi drugim. Sedaj je razumljivo, zakaj imenujejo naša stara mesta »razgledniško šaro«, ki da jo je treba razbiti in uničiti. Pred celim svetom je sedaj razgaljen in razkrinkan protikulturni duh anglosaksonske rase. Čudovito se ujematja v tem oziru uničevalni duh plutokracije in boljševizma. Borba Nemčije in Evrope je torej borba za ohranitev naše stare kulture, ki daje Evropi nje zunanje obličje. Svet pa ima sedaj neovrgljiv dokaz, da uničujejo kulturo Evrope tisti, ki hočejo rešiti Evropo nemških »barbarov«. Sodba o barbarstvu ne pritiče vojskujočima se taboroma, to sodbo je že izrekla zgodovina

Prežiti s to voljo do popolne vpustave niso bili samo vsi shodi, ki so se vršili ob tretji obletnici vrnitve Spodnje Štajerske po vseh Ortsgruppah organizacije Steirischer Heimatbund, višek je bil dosežen z prireditvijo dneva Wehrmannschaft-a, ki se je vršil v soboto in nedeljo v Marburg-u ter jasno podčrtal voljo te pranemške dežele med rekami Drau, Sani in Sawe, da ne želi nikdar več proč od Reich-a.

Govor Gauleiter-ja

Po skupnem odpetju pesmi za prireditev dneva Wehrmannschaft-a organizacije Steirischer Heimatbund pri veleshodu v Marburg-u na Adolf-Hitler-Platz-u je govoril tudi Gauleiter. Uvodoma se je spomnil trenutnega vojnega položaja, ki nam je v zadnjem času prizadel vzvratne korake, ki so v tako velikem svetovnem spopritju neizogibni. Boj, kakor je današnji, ki izsiljuje novo svetovno zgotovino, mora računati tudi s takimi spremembami usode. Samo malodušneže bi to lahko pretreslo, Nemci se pa zavedajo, da stoji ob koncu vojne njihova zmaga. Burno pritrjevanje množic je bil dokaz, da so Spodnještajerci istega mnenja. Boljševizem in kapitalizem, dva univerzalizma pod židovskim vodstvom, sta se liki boleznj razširila po Evropi in nikdo pred to vojno ni mogel slutiti, kako globoko se je ta bolezen že zajedla v narode in države našega kontinenta. Osuplo smo gledali leta 1939, da so se stavili narodi v službo kulturno sovražnih sil, ki so nekoč sami delovali na izgradnji evropske kulture. Da je nemški narod moral lani doživeti nesramno izdajstvo, ni moglo ostati brez vpliva. Kljub temu bo pa prišel dan, ko bodo vsi grenko obžalovali, ki hočejo danes pasti Nemčiji v hrbet. To velja — tako je naglasil Gauleiter — za države kakor tudi za posameznike. Blagor tistemu, ki reče danes ja Nemčiji, gorje pa onemu, ki se še hoče danes izpraševati, ali ne bi bil Nemčiji zvest!

Višek je dosegel Gauleiter-jev globok in živahen govor na mestih, ki so obravnavala pomen Nemčije kot red vzdržujoče sile v Evropi. Živahno pritrjevanje je dokazalo, da so ga zborovalci razumeli, ko je na eni strani ugotovil, da se je Nemčija sama zoperstavila naskoku boljševikov ter označil usodo, ki nas čaka v slučaju poraza in ko je na drugi strani odgovoril na vprašanje, zakaj so sovražni svetovni nazorj dosegli tako velike in kvarne vplive v Evropi. Manjkal je — tako je zaklical Gauleiter — v odločujočih časih, kakor že stoletja, mogočen Reich v sredini evropskega kontinenta. »Reich« — to ni nikakšna državna ali ljudska podanost, mogočna Velika Nemčija je kratkomalo princip reda na našem kontinentu, to je centralna sila v tem velikem življenjskem prostoru narodov, ki je potrebna, ker bi drugače dobile centrifugalne sile v tem prostoru premoč. Dolgo časa je manjkala trdna in močna Nemčija, Reich sredi Evrope, in šele tik predno so zmotni nauki iz vzhoda in zahoda Nemčijo prezrili, nam je usoda podarila Führer-ja.

Obnova obmejne pokrajine

Končno je nova močna Nemčija prevzela nalogo reda v Evropi in zato potrebuje obmejne pokrajine. Že tisoč let je naša pokrajina nevarnosti

Sijajen potek dneva Wehrmannschaft-a v Marburg-u

Slavnost v grajski dvorani — Položitev venca v Heldenhain-u — Velezborovanje na Adolf-Hitler-Platz-u
Mimohod pred Gauleiterjem

Minulo soboto in nedeljo je bil Marburg ves v nastavah in v znamenju proslave tretje obletnice osvoboditve Spodnje Štajerske. Spominjal se je aprila 1941, ko so nemški vojniki odstranili obmejno kole Štajerske dežele ter sončni del te lepe pokrajine vrnili v naročje svoje matere Velike Nemčije. Navdušenje, ki je pred tremi leti sprejelo Führer-jeve vojske kot osvobodilce, je tokrat pozdravljalo tudi šturme Wehrmannschafta organizacije Steirischer Heimatbund, ki so prihajali, da so iz rok svojega Gauleiter-ja sprejeli zastave.

Že v soboto zjutraj so prihajali člani Wehrmannschaft-a iz Kreis-ov Marburg-Land, Cilli, Petau, Luttenberg in Trifail, prepevaajoč po mestnih ulicah v svoja bivališča, ter so s svojo držo pokazali duh trajne pripravljenosti za vpustavo, kakor je to pri Spodnještajercih že tradicija.

Otvoritev privedev dneva Wehrmannschaft-a se je izvršila s koncerti glasb Wehrmannschaftsstandarte Marburg-Stadt na Adolf-Hitler-Platz-u, Sophienplatz-u in Friedrich-Jahn-Platz-u, ki so našli za svoja glasbena izvajanja hvaležne poslušalce.

Slavnost v grajski dvorani

V soboto zvečer se je sestalo večje število vabljivih gostov v slavnostni grajski dvorani. Po dohodu Bundesführer-ja je orkester mestnega gledališča zasviral Mozartovo simfonijo. Sledil je govor Bundesführer-ja Steindla, ki je orisal usodno pot jugovzhodne obmejne pokrajine Reich-a. Predigra Gluck-ovega dela »Iphignie auf Aulis« je tvorila dostojen zaključek te priveditve. Nedeljski sponed so otvorili s sviranjem budnice po godbah Wehrmannschaft-a. Že v ranih jutranjih urah je stal Marburg ves v znaku Wehrmannschaft-a in starih spodnještajerskih vojakov iz svetovne vojne, ki so s ponosom nosili svoja mnoga odlikovanja, kot znak, da se na Spodnjem Štajerskem na vprašanje »Kaj je dobro?«, odgovori vedno z besedami: »Hraber biti je dobro!«

Polaganje venca v Heldenhain-u

V času, ko so po mestu odmevale melodije koračnic ter pesmi mladine, so se v predpoldanskih urah zbrali pred Heldenhainom pri sedmih hratih na Kalvarienberg-u mnogi sonarodnjaki, da so se spomnili tudi tistih, ki so v boju za Nem-

ljeni menjati plug z mečem, kovalo s puško, če gre za obrambo domovine, ste Spodnještajerci, kakor jih želi Führer. Mi vas ljubimo, mi smo ponosni na vas in prav vesel sem, da vam danes lahko izročim zastave z znamenjem zmage nacionalsocialistične Nemčije!»

Zastava je sveta

Med bobnanjem je Gauleiter nato korakal pred vrste starih bojnikov iz svetovne vojne, pripadnike slavni infanterijskih regimentov številke 47 in 87 ter strumnega dragonskega regimenta številka 5, vzel vsakemu iz roke zastavo ter jo izročil z rokosegom 88 zastavonošem uveljavljenih Wehrmannschaftssturmov, ki so jih žarečih očeh sprejeli. Vsak posamezen mož v rjavih suknjah je občutil uro blagoslova, ko jim je Gauleiter zaklical: »Znake zmage imate v rokah. Sprejeli ste jih iz rok tistih, ki so se v svetovni vojni zmagovito bojevali. Globoko ganjen sem ugotovil, da je med vami tri najstarejši imejiteljev zlata hrabrostne medalje. Ti moči so se bojevali doslej, odslej ste pa vi nosilci ponosnih praporjev. Znamenja zmage na laticah vas bodo dvignila zoper silo teme, da ne propade svet. Stopili ste v ponosno gardo in kadar vas kliče, vržite sovražnika iz naše dežele! Želim vam moči, da ohranite vaše zastave v dostojanstvu in nepoškodovane. Zmaga Nemčije bo prišla, nakar bo cvetela lepa pokrajina Spodnja Štajerska na jugovzhodu Reich-a!«

Vrskajoče pritrdjevanje je sledilo izvajanju Gauleiter-ja, ki se je seveda takoj ponovilo, ko je Bundesführer Steindl v zahvalnih besedah položil zakletvo, da moči in žene Marburg-a kakor tudi Wehrmannschaft nikdar ne popustijo v zvestobi do Velike Nemčije. Spodnja Štajerska ne bo nikdar kapitulirala! Boj traja dalje, dokler končno ne zmagamo! Veseli vzkliki Heil! Führer-ju so nato podkrepili to zaobljubo desetstisočev Spodnještajercjev.

čijo proti zunanjim sovražnikom kakor tudi v boju zoper tujezemske bandite, žrtvovali svoje življenje. Slavnostno je zadonela melodija o dobrem tovarišu, jasno so odmevala povelja za prezentiranje pušk častnega oddelka Wehrmannschafta, ko je dospel Gauleiter ter na tem blagoslovljenem prostoru položil venec.

Velezborovanje na Adolf-Hitler-Platz-u

Wehrmannschaftssturmov organizacije Steirischer Heimatbund je sledil šturmu iz vseh Kreis-ov Spodnje Štajerske ter korakal med sviranjem godbe, kakor tudi prepevaajoči oddelki Deutsche Jugend, na okrašen prostor, ki ga je napolnila in zaokrožila ogromna množica prebivalstva. Ko je dospel Gauleiter v spremstvu Obergeruppenführer-ja Müller-Seyfert-a, Gruppenführer-ja in Generalleutnanta der Polizei Rösner-ja, SA-Gruppenführer-ja Nibbe-ja, Generalarbeitsführer-ja Lukesch-a, Oberst-a Westphal-a in ostalih častnih gostov stranke, države in Wehrmacht-a, ga je sprejel vriskajoč pozdrav 25 000 Spodnještajercjev, ki so se zbrali, da prisostvujejo slavnostnemu izročanju zastav uveljavljenim Wehrmannschaftssturmom iz Kreis-ov Marburg-Stadt, Marburg-Land, Petau, Cilli, Luttenberg in Trifail. Po poročilu Bundesführer-ja Gauleiter-ju in po obhodu in ogledu fronte je med sviranjem pozdravnega marša bil dohod zastav prav slavnosten. 88 zaslužnih spodnještajerskih bojnikov iz svetovne vojne, vsi imejitelji mnogih hrabrostnih odlikovanj, med katerimi je bilo 13 nositeljev zlatih kolajz za hrabrost, je nosilo zastave, kot znake zmage na prostran prostor, kar je nudilo mogočen prizor. Simboličen je bil vtis, ki je podčrtal misli bojevitosti in obrambe te obmejne dežele, ki je iz svoje sredine dajala vedno hrabre može nemškemu narodu, ki so bili vedno pripravljeni uporabiti orožje zoper tuje vsiljivce. Iz rok nosilcev teh ponosnih tradicij spodnještajerskih regimentov so prevzeli zastave sedaj tisti, ki so poklicani, da nosijo znake zmage Velike Nemčije v spodnještajersko deželo. Iz oči v oči sta si stali dve generaciji nasproti, ki sta se v vpostavah zoper naše sovražnike vedno in povsod uveljavili.

Prvi maj - narodni praznik nemškega ljudstva

Pred nastopom nacionalsocializma so široim Nemčije, kakor tudi v ostalih liberalistično vladanih državah praznovali 1. maj kot praznik de-

lavstva. Praznovanje je imelo marksistično-židovski izvor in so ga obhajali v glavnem samo marksistično orientirani delavci in nameščenci, medtem ko je ostalo prebivalstvo to zadevo prepuščalo delavcem, v kolikor je ni pobijalo kot revolucionarno in protinarodno. Akoravno so takratni delavski voditelji 1. maj proglasili za delavski praznik, ni ta dan navadno bil nič drugega kakor dan demonstracij in cestnih preprirov, katere je morala policija preprečevati in miriti. V mnogih primerih so delavci pod vplivom svojih delavskih voditeljev internacionalnega kova 1. maj zlorabljali za izbruhe štrajkov, mezdnihih gibanj ter podobnih sporov, ki so v največ slučajih delavcem samo škodovali. Kratko: liberalno-marksistične priveditve prvomajskih proslav so bile propaandni dnevi za židovski internacionalni socializem. Nacionalsocializem je pa 1. maj proglasil za narodni praznik nemškega ljudstva vseh slojev. V nacionalsocialistični državi je vsako duhovno in ročno delo enako cenjeno in spoštovano, vsak zdrav in dela zmožen Nемец obojeja spola dela in tudi mora delati, in ker so ogromne razlike, ki jih je poznala prejšnja demokratska doba med podjetnikom in delavcem, odpravljene, ni več povoda in potrebe, da bi na dan dela demonstrirali delavci in nameščenci zoper delodajalce, kakor je to bilo nekoč, temveč ta dan obhajajo v Nemčiji vsi ročni in umski delavci kot praznik vsega delovnega nemškega naroda Nacionalsocializem v praksi je izravnal vrzel med delavcem in podjetnikom, oba služita danes narodu, oba delata in oba sta deležna dobička, ki ga nudi delo, zato pa tudi lahko skupno v eni vrsti obhajata 1. maj — narodni praznik nemškega ljudstva.

Mimohod pred Gauleiter-jem

Med sviranjem strumnih koračnic so odkorakale formacije po zaključenem zborovanju z Adolf-Hitler-Platz-a, da so se postavile za mimohod pred Gauleiter-jem in njegovimi gosti. Tisoče in tisoče ljudi se je zbralo v ulici Tegethoffstraße, kjer se je okrog 11. ure pojavil Gauleiter, da je s svojim spremstvom sprejel mimohod. Neprestani Heil-klici so mu odmevali v pozdrav, srčne so bile njegove besede mladini, ki ga je pozdravljala s skromnimi ljudskimi pesmimi, s katerimi se ji je zahvalil. Nato so sledili pod vodstvom Bundesführer-ja Steindla med sviranjem paradnega marša spodnještajerski veterani, okrašeni s hrabrostnimi svetinjami iz minulih vojn, strumno, po stari vojaški navadi, v svoji drž — srca povzdigujoča slika. Tem je sledilo 8300 mož Wehrmannschaft-a, pred vsakim šturmom zastava in alarmne kompanije. Mnogo teh Wehrmann-ov je že nosilo odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse, Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern ter še druga odlikovanja, ki so jih zaslužili v bojih zoper tujezemske bandite. Tako je defilirala šturm za šturmom pred Gauleiter-jem, za njimi odredi Deutsche Jugend, Deutsches Jungvolk, Motor- und Flieger-DJ s svojimi zastavami, motorizirani šturmi Wehrmannschaft-a, Schutzstaffeln in Einsatzstab des Deutschen Roten Kreuzes. Tričetrt ure je trajala ta imponantna parada, ki je pokazala, da bo volja do obrambe ter pripravljenost na isto pri Spodnještajercih za vedno neprekosljiva.

Minuli so dnevi spominov, ki so bili v času težkih bojev našega naroda za svoj obstoj globoko in vtisov polno priznanje, da je Führer-jevo povelje: »Napravite mi to deželo zopet nemško!«, pravilno tolmačeno. Kar ostane, je prostrano področje dela, zvestobe, ljubezni in neomajne vdanosti Führer-ju in Veliki Nemčiji. V eni roki plug, v drugi orožje, to je navada v obmejni deželi.

HRABRI SPODNJEŠTAJERC!

Za junaško vedenje na fronti so bili odlikovani: Eisernes Kreuz II. Klasse so dobili: Obergerfreiter Johann Hriberscheck, Gefreiter Karl Pische, Gefreiter Franz Fersch, Gefreiter Josef Šovin, Gefreiter Max Nikler, Soldat Oswald Selenko in Soldat Otto Werbantschitsch, vsi iz Ortsgruppe Cilli-Forstwald; Soldat Dominik Leblitch, Gefreiter Franz Wodonschitsch in Gefreiter Josef Sentschnikar, vsi iz Ortsgruppe Rabensberg, Kreis Cilli; Sturmman Felix Koß in Grenadier Fritz Schirownik iz Ortsgruppe Pettau; Gefreiter Josef Prelog iz Ortsgruppe Friedau, Kreis Pettau; Soldat Martin Kummer iz Ortsgruppe Schönstein, Kreis Cilli; Grenadier Franz Rätzky iz Ortsgruppe Eichtal-West, Kreis Trifail; Gefreiter Franz Koiko in Gefreiter Felix Tschuch iz Ortsgruppe Strahleck, Kreis Pettau; Gefreiter Franz Fretze iz St. Leonhard-a, Kreis Pettau; Gefreiter Alois Pregel iz Ortsgruppe Jakobstal, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Silvester Bontscha iz Ortsgruppe Trifail-Ost; Soldat Gottfried Besenschek iz Ortsgruppe Plankenstein, Kreis Marburg-Land.

Za odlično vpostavo proti banditom je dobil Kriegsverdienstkreuz mit Schwertern Wehrmann Jakob Kuqler.

Ortsgruppe Fraublau, Kreis Cilli, poroča, da ima doslej že 14 sinov njene Ortsgruppe odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse, ker so se na fronti hrabro zadružili.

Čirite Štajerskega Gospodarja!

Nemški obrambni uspeh na spodnjem Dnjestru

Potek operacij na vzhodni fronti — Silne sovjetske izgube na Krimu

20. april: Severovzhodno od Sevastopola so nemške čete zavrnilo opetovane sovjetske napade, uničujoč obenem večje število sovjetskih tankov. V letalskih bojih in na tleh so Nemci v tem sektorju uničili 56 sovjetskih letal. Ob spodnjem Dnjestru so izvojevale naše čete na obeh straneh Tighine v boju proti več sovjetskim divizijam popoln obrambni uspeh. Med Karpati in med gornjim Dnjestrom so vrgle nemške čete s pomočjo letalstva sovražnika, ki se je žilavo branil, proti vzhodu. Sovražni protinapadi so ostali brez uspeha. V področju jugozapadno od Tarnopola so se zrušili močni sovjetski napadi. V ozadju srednjega odseka vzhodne fronte so bile uničene številne tolpe. Boljševiki so izgubili nad tisoč mrtvih, preko sto banditskih ležišč in obsežnega plena. Jugozapadno od Narve so vdrla naše čete v močno izgrajene sovražne postojanke ter pridobile v težavno zamočvirjenem terenu kljub žilavemu odporu sovražnika novih tal. Boljševiki so imeli izredno krvave izgube ter so mimo tega izgubili 30 topov.

21. april: V področju Sevastopola, ob spodnjem Dnjestru in severno od Jassy-ja so se vrstili včeraj brezuspešni sovjetski napadi. Med Karpati in zgornjim Dnjestrom prodirajo nemške in madžarske čete kljub trdovratnemu sovražnemu odporu. Madžarske čete so po trdem boju zavzele mesto Otynia. Prav tako se prerivajo nemške čete jugozapadno od Narve ob učinkoviti podpori lastnega letalstva in zavračevanju sovražnih protinapadov vedno bolj v sovražno ozemlje.

22. april: V sevastopolskem področju in ob spodnjem Dnjestru so bili zavrtnjeni lokalni sovjetski napadi. Nemška artilerija je s koncentričnim ognjem razbijala obnovljene priprave sovražnika za napad. Terenske uspehe so beležili Nemci tekom lastnih napadov v trdih bojih tako v vzhodni Bukovini kakor tudi med Karpati in gornjim Dnjestrom. Močni odredi nemškega letalstva so v noči na 22. april uspešno bombardirali železniške naprave v mestu Velikije Luki. Jugozapadno od Narve so se izjalovili ponovni napadi boljševikov proti našim novim postojankam.

23. april: V področju mesta Sevastopol, ob spodnjem Dnjestru in v Bukovini so beležili 22. aprila le lokalne boje. Nad Krimom je uničilo nemško letalstvo 20 letal. Lastne izgube so znašale samo eno letalo. Med Karpati in gornjim Dnjestrom so zavrnilo nemške in madžarske čete sovražnika v trdih napadalnih bojih, odbijajoč obenem celo vrsto sovražnih protinapadov. Jugozapadno od Narve so napredovali nemški napadi v zamočvirjenem terenu proti žilavemu sovražnemu odporu.

24. april: V sevastopolskem področju so sovjeti dne 23. t. m. napadli z močnimi silami, vpostavljaljoč številne tanke in letalce. Naše hrabre čete so izvojevale po trdih bojih popolni obrambni uspeh ter so uničile pri tem 57 sovražnih tankov. Nemški letalci so v bojih zbili 27 sovjetskih letal. Nemške mornariške sile so uničile zapadno od Sevastopola šest sovjetskih bombnikov. Med Karpati in med gornjim Dnjestrom je pridobil napad nemških in madžarskih čet kljub trdovratnemu sovražnemu odporu novega terena. Boljševiški protisunki so bili zavrtnjeni. Brez uspeha je sovražnik napadal tudi jugozapadno od Narve.

25. april: Sovražnik je tudi 24. t. m. nadaljeval svoje srdite napade v področju mesta Sevastopol. Ti napadi so se zrušili po žilavi borbi ob odporu naših čet, ki so dobivale uspešno pomoč tudi s strani edinice nemškega

brodovja. Med Karpati in med gornjim Dnjestrom so nemške in madžarske čete odbile močne sovražne protinapade. Madžarski odredi so na tem sektorju uničili 24 sovjetskih tankov. Jugozapadno od Kovele so nemške čete v večdnevih bojih in spricho težavnih terenskih razmer obkolile glavnino neke boljševiške konjeniške divizije, ter jo uničile. Boljševiki so izgubili pri tej priliki več tisoč mož in številnih ujetnikov. Plen je znašal 38 topov in mnogo drugega orožja.

26. april: Včeraj so se omejevali boljševiki v sevastopolskem področju radi visokih izgub ob prejšnjih dnevih zgolj na lokalne napade, ki so pa bili odbiti. Ob spodnjem Dnjestru so

pričeli boljševiki z napadom na široki fronti. V težkih bojih so izbojevale naše čete ob uspešni podpori s strani odredov letalstva popoln obrambni uspeh. Lokalni vžori so bili ali zapahnjani, ali pa v drznem protinapadu odloščeni. Sovražnik je izgubil številne tanke. Severozapadno od Jassy-ja se je odigral izenačnadi sunek nemških in romunskih čet, ki so prizadejale sovražniku težke izgube na ljudeh in materijalu. Boljševiki so izgubili 22 tankov, 76 topov in nad 600 ujetnikov. Med Karpati in gorajim Dnjestrom so zavrnilo madžarske čete celo vrsto sovražnih protinapadov. Jugozapadno in severozapadno od Lucka so pridobile nemške čete v svojih napadih novega terena.

Silne izgube terorističnega letalstva

20. april: Na južni fronti ni bilo nikakih posebnih dogodkov. 19. aprila so sovražni bombniški odredi napadli srednjo Nemčijo, zlasti mesti Kassel in Paderborn, kjer je bilo škoda in izgub med prebivalstvom. 31 sovražnih letal, večinoma štirimotornih bombnikov, je bilo uničenih. V zadnji noči so napadla hitra nemška letala cilje na področju mesta London.

21. april: Nemško letalstvo je bombardiralo sovražna oporišča pri Lancianu ob Jadranu ter cilje v nettunskem mostišču. Nad italijanskim področjem je bilo 20. t. m. zbitih 12 sovražnih letal. Iz neke sovražne spremeljave so nemška letala pred Alžiro potopila dvoje rušilcev, štiri tovarne ladje z 29.000 brc ter neko veliko petrolejsko ladjo. V pretekli noči so angleška letala bombardirala Köln. Škode in izgub je bilo zlasti v stanovanjskih predmestjih. Posamezna angleška letala so bombardirala Berlin. Ob težavnih okoliščinah je bilo zbitih 12 sovražnih letal. Hitra nemška brodovja so bombardirala v pretekli noči angleško luko Hull, kjer so nastali veliki požari in razdejanja.

22. april: Ameriški bombniki so 21. aprila napadli več jugovzhodnih mest, med drugim Bukarešto. Nastala je škoda, beležili so izgube. 19 sovražnih letal, večinoma štirimotornih bombnikov, je bilo pri tem zbitih na tla. Posamezna angleška letala so metala v pretekli noči bombe na področje mesta Köln.

23. april: 22. aprila zvečer so ameriški bombniki napadli več zapadno-nemških mest. Škoda ob istočasnih človeških izgubah je nastala zlasti v Hammu in Koblenzu. V težkih letalskih bojih ter s pomočjo flaka je bilo uničenih 37 ameriških letal, večinoma štirimotornih bombnikov. Angleški bombniki so v pretekli noči terorizirali zlasti Düsseldorf in Braunschweig. Pri teh napadih je bilo zbitih 76 angleških letal. Hitra nemška letala so v zadnji noči z dobrim uspehom bombardirala cilje v vzhodni Angliji.

24. april: Jugovzhodno od Aprilije je bil v nemškem artilerijskem ognju razbit sovražni napad. Nemške mornariške edinice so pred luko Anzio potopile nenadoma neko korveto ter torpedirale nek parnik, obenem pa so poskodovale pristaniške naprave. 23. aprila so ameriški bombniki napadli več mest v področju Wien-a. Zlasti v Wiener-Neustadtu je nastala škoda in so beležili izgube. Nemško-madžarska obramba je uničila 31 sovražnih letal, večinoma štirimotornih bombnikov. Nad vzhodnim morjem in nad Mannheim-om je bilo zbitih šest sovražnih letal. Močni nemški od-

redi so izvedli nočni napad na Bristol, kjer so nastali obsežni požari in razdejanja.

25. april: V nettunskem mostišču je bilo sovražniku iztrgano v protinapadu mimogrede izgubljeno oporišče. Težki nemški bombniški odredi so v zadnji noči uspešno bombardirali Napulj. Ameriški bombniki so včeraj bombardirali med drugim tudi Bukarešto. Uničenih je bilo 25 sovražnih letal. V področju Münchena in Friedrichshafen-a je bilo zbitih 97 ameriških letal. V pretekli noči so angleški bombniki izvedli težak teroristični napad na München. Bilo je mnogo škode in izgub med prebivalstvom. Obramba je uničila 45 sovražnih bombnikov. Hitra nemška letala so bombardirala posamezne cilje v vzhodni Angliji.

26. april: V nettunskem mostišču je bilo krvavo odbitih več sovražnih sunkov. Lahke pomorske sile so obstreljevale Bastio na Korziki z dobrim uspehom. Nad zasedenim zapadnim ozemljem je bilo 25. t. m. zbitih 16 anglosaških letal. Nemška letala so v pretekli noči z dobrim uspehom bombardirala zbiranje ladij v lukah angleške jugovzhodne obale.

„Anglija je država satana“

Iz Pariza poročajo: Po zadnjih terorističnih napadih anglo-ameriških letalskih gangsterjev na Pariz se je francoskega prebivalstva polastila prava srditost. Francoski listi objavljajo proteste maršala Petaina in ministrskega predsednika Laval, obenem pa tudi številne komentarje, v katerih imenujejo Anglijo »državo satana«. Anglo-Amerikance zmerjajo kot »barbare, zločince in morilce«. Listi objavljajo tudi slike, ki prikazujejo divjaški zločin anglo-ameriških gangsterjev.

Točno v treh dneh obžaluje Pariz več kot tisoč mrtvih. Na desetisoče ljudi je prišlo ob svoje premoženje, dotim je v drugih mestih bilo vsled anglo-ameriških napadov ubitih okrog 5000 ljudi. Pariški tisk ugotavlja k tem napadom sledeče: »Zakonodajca vseh evropskih dežel razlikuje med zločini v afektu in med zločini, ki so bili storjeni zavestno. Angleži in Amerikanci so ravno tako strahopetni, kot je množinski morilec Petiot. Nočejo se meriti z evropskimi vojaki, ker smatrajo naskok atlantskega bran'ka kot riziko. Anglo-Amerikanci morijo in pustošijo po Evropi. Za njih je Evropa mrtvaška lopa, kakor si jo je napravil tudi Petiot. Ni bilo treba nikake nemške propagande, da je po bombardiranju Berlina, Hamburga, Kölna, Frankfurtu, Sofije, Bukarešte, Budimpešte, Rima, Rouena in Pariza nastala v evropskem prebivalstvu fanatična mržnja proti Angliji in Zedinjenim državam. Ni preveč povedano, ako se zatrjuje, da bo po teh množinskih umorih vojaško zakrinkan'ih zločincev vsak Anglež ali Amerikanec, če bi kdaj koli prišel v Evropo, sprejet z istim gnjevom kot množinski morilec Petiot. To je pravo mnenje Francije«.

Führer in Duce sta se sestala

Nemčija in Italija bosta vpostavili vsa sredstva moči za bodočo odločitev

Iz Führer-jevega glavnega stana so sporočili dne 24. t. m. sledeče:

Führer in Duce sta se sestala dne 22. in 23. aprila. V teku skupnih razgovorov, ki so se vrtili v duhu starega prijateljstva med Führer-jem in Ducejem, so bila obravnavana politična, vojaška in gospodarska vprašanja, ki zadevajo obe deželi in njuna skupne cilje. Duce je sporočil Führer-ju sklep republikansko-fašistične vlade kot edine zastopnice celokupnega italijanskega naroda, aktivirati še nadalje svojo vojno vpostavo ob strani zaveznikov Trojnega pakta. Ta sklep je našel najpogostejše priznanje in bo vlada Reich-a učinkovito podpirala stremeljenja Ducejeve vlade.

Odločitev sil Trojnega pakta, zmagovito dokončati vojno proti boljševikom vzhoda in židom ter plutokratom zapada, obenem pa narodom garantirati življenje na podlagi novega in pravičnega reda, je izrazil Führer v svojih izvajalnih o razvitju sil in vpostave vseh sredstev moči za bodočo odločitev in za cilje povojne dobe.

V razgovorih med Führer-jem in Ducejem, katerih so se udeležili zunanji minister von Ribbentrop in Generalfeldmarschall Keitel, z italijanske strani pa maršal Graziani in državni tajnik Mazzolini, je bila potrjena nerazrušljiva odločitev, nadaljevati borbo rame ob rami do dokončne zmage ter za politične cilje, ki sta si jih postavila os in Trojni pakt.

Sestanka med Führer-jem in Ducejem sta se udeležila tudi nemški veleposlanik v Rimu, Rahn, ter italijanski veleposlanik v Berlinu Anfuso.

Ob koncu svojega sestanka s Führer-jem si je ogledal Duce na nekem vežbališču tamkaj postavljene italijanske divizije ter se je prepričal o stanju njihove opreme in izvežbanosti. Te ga ogleda se je udeležil tudi maršal Graziani. Italijanske goste sta vodila šef vrhovnega poveljstva nemške vojske Generalfeldmarschall Keitel in poveljnik nadomestne vojske Generaloberst Fromm.

□ Tito bi rad imel vojno mornarico. Po zrušenju Jugoslavije so Angleži zagrabili par manjših brezpomembnih ladjic, ki so jih odvedli v svoje luke. Sedaj je pa znani eksponent Moskve, Tito-Broz, ki je svoječasnno od angleške vlade zahteval izročitev nekdanje jugoslovanske zaloge zlata, zahteval še izročitev omenjenih ladjic, da bi imel svojo banditsko vojno mornarico. Ker nastopa Tito po nalogu Moskve, ni izključeno, da bodo Angleži tej zahtevi ugoditi.

„Pripravljalni bombardement“

Iz Berlina poročajo: Še preteklo soboto je eden izmed sovjetskih listov obravnaval vprašanje invazije z bolj konkretnim vprašanjem, kedaj neki bodo Angleži in Amerikanci začeli s svojimi operacijami. V Londonu in v Washingtonu so podvige anglo-ameriškega letalstva označili kot nekaj »uvod invazije«, toda doslej še niso prišli preko tega »uvoda«, nikakor pa niso dosegli takih uspehov, da bi lahko rekli po vsej pravici, češ, sedaj smo pa ustvarili za dokončni udarec ugodno kombinacijo pogojev. Takih pogojev namreč, kakor so lebdele pred očmi inicijatorjem letalske ofenzive Anglo-Amerikancev. Kot nekaj odgovor na nevoljno sovjetsko vprašanje glede invazije je smatrali članek lista »Evening Standard«, ki ugotavlja, da bo treba izvojevati še mnoge delne zmage, preden se bo pojavil srečen konec te vojne za Veliko Britanijo in za Sovjetsko Unijo. Kakor vedno, govorijo tako da bo borba še dolga in trda, da bo stala mnogo krvi. Obenem se zatrjuje, da še niso podane predpostavke za izvedbo velikega udara.

Se vedno — tako govorijo v angleških krogih — je govora o »pripravljalnem bombardementu« na cilje nemških prometnih zvez, preden bodo lahko nskirali napad. Istotako se izgovarjajo, da je treba najprej izrinuti nemško letalstvo iz obvladujoče pozicije. Z drugimi besedami: Tako v Angliji kakor tudi v Zedinjenih državah iščejo vzrokov, ki naj bi tako ali tako opravičili izostanek vojaških operacij.

Nizozemski list »Het Volk« je pravilno karakteriziral anglosaško cincanje z invazijo: »Dejansko pomeni anglo-ameriški podvig na zapadu za zapadne sile v najboljsem slučaju riskantno, zelo dolgotrajno zadevo.« To je tudi najbistvenejši argument, ki zadržuje anglo-ameriško vodstvo pri začetku operacij. Bojijo se žrtve, bojijo se rizika, kajti Anglosasi dobro vedo, da stoji na drugi strani Kanala in zlasti za Atlantskim branikom čete, ki so boja vajene, in so že vohale smodnik te vojne. Te čete komaj čakajo, da bodo prav kratko spoprijele z Angleži in z Amerikanci, s katerimi so bili že v marsikateri praski.

Uči se nemščine!

Vsebina Beneševga pakta

V Angliji si pripovedujejo v političnih krogih posameznosti iz dozdaj še neobjavljenega sovjetsko-češkega pakta, torej pogodbe, ki sta jo sklenila Beneš in Stalin lanskega leta. Dogovor je vzbudil silno senzacijo, zlasti pa pri ostalih emigrantskih klikah, ki vedo sedaj, koliko je treba plačati Sovjetski Uniji za njeno »prijateljstvo«. Kot bistvene označujejo sledeče točke Beneševga in Stalinovega pakta:

1. Najvišji poveljevalni položaj v osvobojeni Češkoslovaški prevzame pristojni zavezniški vrhovni poveljnik, to je sovjetski general, ki bo poveljeval v korakajočim četam.

2. V Sovjetski Uniji se nabijajoče češke skupine bodo najožji vojaški in politični sodružniki najvišje instance. Z drugimi besedami: Oblast prevzamejo poleg sovjetskega vrhovnega poveljnika tudi češki boljševiki.

3. Vojaška oblast ostane pri okupacijski oblasti. Češkim boljševikom se izročita uprava in policija.

Nastane torej vprašanje, kakšno vlogo misli Beneš neki igrati v taki sovjetski državi, ki je v oblast izročila Moskvi. Zanimivo pri vsem tem je sporočilo nekega švedskega dopisnika, češ, da bosta angleška in ameriška vlada prej ali slej priznali določbe Stalinovega in Beneševga pakta. To bi torej pomenilo, da — če tudi zaenkrat samo teoretično — pritrjujeva zapadni sili boljševizaciji evropske dežele, o kateri se niti ne more reči, da je vzhodno-evropska.

□ Amerika in Portugalska Zedinjene države Severne Amerike so spremenile svoje poslanstvo v Lizboni v veleposlanstvo. Istotako je portugalska vlada sklenila povisante svojega poslanstva v Washingtonu v čin veleposlanstva.

□ Petain 88. letnik. Šef francoske države, maršal Petain, je dne 24. aprila stopil v 88. leto svoje starosti. Slavni general iz svetovne vojne in vodja francoskega naroda po razpadu demokratične Francije v sedanjih vojni je duhovno in telesno zdrav in na višku ter redno opravlja vse svoje državniške posle.

□ Oprostilna razsodba za Carlo Scorza in Alessandro Tarabini-ja. Bivši glavni tajnik fašistične stranke Carlo Scorza in podtajnik Alessandro Tarabini sta bila pred izrednim sodiščem oproščena vsake krivde političnega razkrojevalnega dela v času Badoqlljeve izdaje.

Was ist mit der Biscaya los?

PK. Ein guter Seemann ersetzt einen ganzen Dorfteich voller Wetterfrösche. Er hat das Wetter förmlich in der Nase. Und wenn er dann auch noch längere Zeit einen bestimmten, gar fest unmissbaren maritimen Raum kreuz und quer mit seinem Boot oder Schiff Tag für Tag und Nacht für Nacht durchfährt, ist er gar bald auf diesen Gewässern ebenso zu Hause, wie ein Bergsteiger aus Garmisch-Partenkirchen oder Grainau in den Bergmassiven um die Zugs Spitze jeden Weg und Steg kennt. Den Männern unserer Zerstörer, unserer Unterseeboote und der zahlreichen Sicherungsverbände an der Westküste Frankreichs geht es nicht anders. Seitdem das Heer 1940 die Küste erkämpfte, kennen sie das maritime Vorfeld dieser Küsten, wie sie seit jeher die Nord- oder Ostsee kennen. Wenn die zerfetzten Wolken über die Küstenstätte dahinschweben, dann wissen sie, was sie erwartet, wenn sie mit ihren Flottillen auslaufen, sei es, um den Weg in die Weiten der Weltmeere anzutreten, sei es, um eigene Geleite zu schützen oder feindliche Transporte anzugreifen.

Die Biskaya steht in keinem guten Ruf, jedenfalls nicht, was ihre Stürme und den ihnen folgenden Seeangang angeht. Wir wissen, daß die Basen, wohl die ältesten Seefahrer der westfranzösischen Küste, nur unfern im Herbst, Winter und Frühjahr mit ihren dickbauchigen Seglern und Frachtern die schützenden Häfen verließen.

Im Sommer liegt die Biskaya flach wie ein Holzteller. Durchsichtig blau scheint das Wasser noch in großen Tiefen, und wenn dann die großen Herden der Delphine unsere Boote begleiten, vergißt man den Krieg und fühlt sich versetzt in ein maritimes Naturschutzgebiet, dessen Seereichtum jeden am Fischfang Begeisterten herausfordern muß. Die Biskaya ist kein solches Schutzgebiet. Den Fischern Frankreichs und Spaniens schenkt sie aus vollen Kübeln, oder besser ge-

Evropa naj postane kaznilnica

Vodstvo angleške delavske stranke (Labour Party) je te dni izpolnilo svoj povojni program tudi z zunanje-politične strani ter je izročilo angleški javnosti dokument izrednega duhovnega siromaštva. Možnost, da bi Delavska stranka kadar koli zamogla uresničiti ta svoj program, je pa vsekakor minimalna. Čeprav poseduje zunanje-politični program angleške Delavske stranke samo teoretičen pomen, je vendar le zanimiv radi odmeva, ki so ga našle Vansittartove zahteve v Delavski stranki. Značilno je, da je Delavska stranka v sodelstvu do Nemčije celo prekosila imenovanega lorda, ki je znan radi svojega bolehnega sovraštva proti vsemu, kar je nemškega.

Kar se tiče postopanja z Nemčijo, zahteva Delavska stranka trajno razorožitev Nemčije in zasedbo nemškega ozemlja pa anglo-ameriško-boljševiških četah. Vsa člani nacionalsocialističnih obrambnih organizacij naj bi se v smislu programa Delavske stranke, v kolikor ne bi bili obsojeni, uporabili za obnovenje dela v Sovjetski Uniji. Nemčija bi morala dobaviti vse, za obnovo potrebne stroje, orodje, železnice itd. Dežele, ki bi to želele, bi dobile nemško delovno silo, kar se ujema praktično s staro zahtevo, da je treba deset milijonov nemških delavcev — torej ne samo članov nacionalsocialističnih obrambnih organizacij — mobilizirati za prisilno delo.

Za obmejna vprašanja si je laburistična stranka izmisliła rešitev, ki je glede njene enostavnosti naravnost pretresljiva: »Vse nove meje se naj preglašajo kot stalne za vse čase, da bi se na ta način odstranila možnost poznejše revizije«.

Voditeljem Delavske stranke je vsekakor jasno, da tak nasilni mir, ki bi zasenčil vse, kar se je kadar koli sklepalo v Versaillesu, ni možen brez nasilja. Radi tega je vrgla Delavska stranka eno glavnih točk iz svojega starega programa v velikem loku s krova svoje ladije: pacifizem.

»Izkušnja je pokazala«, tako pravijo laburisti v svojem novem programu, »da je pacifizem neuporabna podlaga politike. Biti mora dovolj oboženih sil, da bi preprečile obnovenje te grenke izkušnje«. Vernim učencem lorda Vansittarta pa nikakor ne zadostuje ustanovitev anglo-ameriško-boljševiške okupacijske armade, temveč bi Anglija in Sovjetija dobili stalna mornariška in letalska oporišča na evropskem kontinentu, to pa očividno v to svrhu, da bi lahko s teh oporišč podzemali kazenske ekspedicije, ako bi se samo tudi pokazala senca kakega odpora proti uničevalnemu miru.

Ob koncu novega programa pravijo, da je izkušnja pokazala, da je privatni kapitalizem tisti čimtelj, ki povzroča vojne. Socializem je radi tega poslednji cilj delavske stranke. Zunanje-politični program te stranke pa bi Evropo izročil kapitalizmu in boljševizmu

Gedanken zwischen Heimat und Front

Gedacht während der ratternden Fahrt eines Front-Urlauberzuges — »Es wird keiner weich werden«.

(PK.) — Der Fronturlauberzug rattert durch die Nacht. Eine schmale Mondsichel steht am Himmel, die Sterne glitzern über der unklaren Schneelandschaft draußen. Wer schaffen kann — und das können die meisten — sitzt zusammengesunken auf seiner Bank oder auf seinem Gepäckstück und schläft vor sich hin. Das Abteil ist mehr als voll, der Kanonenofen, der in der Mitte des Ganges steht, verbreitet eine drückende Wärme. Das ist immerhin angenehm, denn die Nacht ist, obwohl es gestern ein schöner Tag war und das Tauwasser von den Dächern tropfte wieder schneidend kalt geworden. Der Unteroffizier, der in der Ecke sitzt, kann anscheinend nicht schlafen. Ein paar Mal hat er es versucht, jetzt raucht er still eine Zigarette und blickt nach draußen obwohl — vielleicht außer den Sternen — dort nichts sein kann, was des Ansehens besonders Wert hätte. Er tut eben auch das, was alle im Fronturlauberzug tun, wenn sie nicht schlafen — er hängt seinen Gedanken nach.

Da draußen liegen nun die Kameraden in ihren Löchern. Der Sichelmond scheint auch über ihre Landschaft, und obwohl man das alles kennt und sich wieder darauf vorbereitet, so erscheint der stoßende Fronturlauberzug mit seiner lähmenden Langeweile im Augenblick doch noch als annehmbar, so lernt man das als Soldat. Und wenn die Herrlichkeit des Urlaubs eben vorbei ist, so freut man sich noch an dem Übergang, ehe die Gewalt des Krieges wieder restlos die Herrschaft antritt. Ideale — so komisch das klingt — liegen nur noch im Materiellen. Gott sei Dank, daß wir keine Idealisten mehr sind, sondern nur nach den Realitäten sehen, sowohl wie der Krieg sich uns bietet, als auch danach, warum wir ihn führen. Wären wir nur Idealisten, so hätten wir den Krieg schon längst verloren. Nein, nein, das waren wir einmal.

Ideal und Realität ist als Gegenüberstellung hier nicht am Platze. Wir kennen nur zwei Dinge: Wünsche und Wirklichkeit. Man denkt daran, daß man, als abends die Kinder frischgewaschen, sauber und blond in ihren Betten lagen, ihnen Märchen vorgelesen hat. Früher hat man das nie getan, aber jetzt hat man alle diese Dinge bewußt auskosten. Und jeden Abend, obwohl man es schon fast auswendig konnte, ihre Lieblingsmärchen vom Rumpelstilzchen:

»Heute back' ich, morgen brau' ich, übermorgen hole ich der Königin ihr Kind. Wie gut, daß niemand weiß, daß ich Rumpelstilzchen heiß!« Welcher Genuß lag in den immer wieder gespannten Augen der Kinder! Das war die Erfüllung eines Traumes, den man sich monatelang im Felde ausgemalt hatte, die Kinder frischgewaschen und blond in ihren Betten.

Wer weiß, woran der Unteroffizier in jener Ecke dort denkt? Es ist möglich, daß er Kinder hat, und daß er sich auf die Erfüllung dieses Wunschtraumes gefreut hat, als er in Urlaub fuhr. Und daß er nicht erfüllt wurde weil sein Heim von Terrorbomben schon längst zerschlagen ist und kein Kinderzimmer mehr mit kleinen sauberen Betten und bunten Tapeten besteht, die Familie auseinandergerissen ist. Man begreift auf einmal das Glück, das man selbst noch hatte in der Erfüllung dieses Traumes. Jetzt noch mehr als vor wenigen Tagen noch, als es Wirklichkeit war, — und man möchte es heißen Herzens bewahren und behalten.

Aber das haben sie ja wohl alle gewollt, die ein Kinderzimmer besaßen in Deutschland. Und es hat ihnen noch nichts genutzt. Wieviel Kinderzimmer werden wohl zertrümmert und zerschlagen sein, Zimmer, in denen die Menschheit ihre heiligsten Erlebnisse genießen konnte? Man erinnert sich, daß man plötzlich den Krieg wieder vor dem geistigen Auge hatte, als man dort an den kleinen Betten saß, man erschreckt fast vor sich selbst, als man daran dachte, wie in den Löchern bei Kitowograd ein Kamerad drei Stunden lang sein Leben aushönte und einfach nicht nach hinten zu bringen war, weil kein Mensch bei Tage den Kopf aus dem Loch heben konnte. Dieses Kinderzimmer hier, so dachte man, war auch für dich, Kamerad!

Der Unteroffizier auf dem Eckplatz hat die Zigarette ausgedrückt und versucht zu schlafen. Der Zug hält mal wieder, man ist daran gewöhnt. Ein paar Leute heben den Kopf, aber es ist sinnlos zu fragen. Der Zug wird schon wieder weiterfahren, na also. Dies ist ja auch das wenigste, was man zu bestehen hat, es gibt noch andere Dinge, die vor die Wünsche gesetzt sind. Vor allen Dingen eins: den Haß! Schwefelgelben, gnadenlosen Haß! Gattseidank, daß wir ihn wieder gelernt haben, und man erinnert sich, daß man den Kindern nach dem Märchen von Rumpelstilzchen von diesem Haß erzählen konnte. Sie sollen

jetzt schon begreifen und haben, mit Absicht. Gnadenlosen Haß gegen die Gemeinheit und Feigheit, mit der wir uns herumschlagen müssen. Der Haß gibt die Garantie, daß die zerstörten Kinderzimmer wieder aufgebaut werden. Er gibt dem Heldentod eines jeden Kameraden, jeder Verwundung und jeder Qual einen Sinn. Was haben wir denn eigentlich mehr gewollt als zu arbeiten? Wir Deutschen haben doch schon immer gewußt, mit dem auszukommen, was wir hatten. — aber soviel zu besitzen, um auszukommen, mußte man uns schon lassen, zumal wir es uns selbst erarbeiten wollten. Im übertragenen Sinne wollten wir nicht mehr an Glück, als abends im Kinderzimmer an den Betten unserer Zukunft zu sitzen. Man hat uns die Möglichkeit zur Arbeit nicht gegönnt, das Zukunftsfreudige, das wir in uns tragen. Und deshalb liegen Hunderttausende von Kameraden im Feuer der Granaten, haben Zehntausende ihr Leben hingegeben, hat man Brand und Bomben auf Krankenhäuser und Kinderzimmer geworfen, Familien zerschlagen und Frauen und Mütter gequält und gequält, hat man seine ganze gedankliche Niedertracht und Gemeinheit organisiert, um uns restlos den Garaus zu machen.

Aber man hat sich verrechnet! An der Front haben wir jede Qual und Not zu tragen gewußt, haben unsere Herzen erhärtet im Haß und in der Sehnsucht auf das bisherige Glück, das das Schicksal noch für uns übrig haben wird. Die Heimat hat sich nicht als schlechter erwiesen, als ihre Söhne an der Front. Es ist keiner weich geworden. Im Gegenteil, jede Bombe hat ein Stückchen Haß mehr gesät, und je stärker unser Haß, desto größer unsere Siegesaussicht. Von denen, die die Kinderzimmer zerstörten, baut keiner eins wieder auf, im Gegenteil, sie haben es uns ja laut und deutlich genug gesagt, was sie mit uns vorhaben. Wie sie uns behandeln wollen, bis das letzte unserer blonden frischgewaschenen Kinder im Dreck und der Kälte Sibiriens umgekommen ist. Von denen haben wir keine Gnade zu erwarten, wenn wir weich würden.

Und deshalb werden wir auch nicht weich. Draußen dämmert es über den weiten Feldern, kurze Zeit später ist es schon völlig hell. Das Wetter ist mal wieder umgeschlagen, und als wir auf einer Station halten, sieht man, wie sehr es taut. Ein paar Meisen pinken in einer Pappel, aber die Landser, die aus dem Zug ausgestiegen sind, patschen durch den nassen Schlackschnee. Sie haben die Kragen hochgeschlagen und gehen langsam zu der Bahnhofsbaracke hinüber. Jetzt muß man sehen, wie man weiter kommt, trotz Schlamm und Dreck. Aber immerhin, es ist schön, daß es auf das Frühjahr zugeht. Das ist schon etwas wert, und warum soll man dieses Gefühl nicht genießen?

Geleitzugsicherung längs der niederländischen Küste

Deutsche Vorpostenboote sichern den Geleitverkehr längs der niederländischen Küste. Ein Oberfähnrich eines Vorpostenbootes befestigt im Brückenhaus die Skizze, auf der die Formation des Geleitzuges dargestellt ist. Auf dieser Skizze ist der Signalanruf für jede Einheit des Geleitzuges verzeichnet.

PK.-Kriegsbericht Hirsch (Atl—Sch)

Indische Legionäre im Westen

Im Zeichen des springenden Tigers kämpfen die freiwilligen Soldaten der Legion »Freies Indien«. Wachsam und bereit, mit den modernsten Waffen ausgerüstet, steht der Posten am Flieger-MG.

PK.-Kriegsber. Wöhr (PBZ—Sch).

Ein jetzt schon begreifen und haben, mit Absicht. Gnadenlosen Haß gegen die Gemeinheit und Feigheit, mit der wir uns herumschlagen müssen. Der Haß gibt die Garantie, daß die zerstörten Kinderzimmer wieder aufgebaut werden. Er gibt dem Heldentod eines jeden Kameraden, jeder Verwundung und jeder Qual einen Sinn. Was haben wir denn eigentlich mehr gewollt als zu arbeiten? Wir Deutschen haben doch schon immer gewußt, mit dem auszukommen, was wir hatten. — aber soviel zu besitzen, um auszukommen, mußte man uns schon lassen, zumal wir es uns selbst erarbeiten wollten. Im übertragenen Sinne wollten wir nicht mehr an Glück, als abends im Kinderzimmer an den Betten unserer Zukunft zu sitzen. Man hat uns die Möglichkeit zur Arbeit nicht gegönnt, das Zukunftsfreudige, das wir in uns tragen. Und deshalb liegen Hunderttausende von Kameraden im Feuer der Granaten, haben Zehntausende ihr Leben hingegeben, hat man Brand und Bomben auf Krankenhäuser und Kinderzimmer geworfen, Familien zerschlagen und Frauen und Mütter gequält und gequält, hat man seine ganze gedankliche Niedertracht und Gemeinheit organisiert, um uns restlos den Garaus zu machen.

Aber man hat sich verrechnet! An der Front haben wir jede Qual und Not zu tragen gewußt, haben unsere Herzen erhärtet im Haß und in der Sehnsucht auf das bisherige Glück, das das Schicksal noch für uns übrig haben wird. Die Heimat hat sich nicht als schlechter erwiesen, als ihre Söhne an der Front. Es ist keiner weich geworden. Im Gegenteil, jede Bombe hat ein Stückchen Haß mehr gesät, und je stärker unser Haß, desto größer unsere Siegesaussicht. Von denen, die die Kinderzimmer zerstörten, baut keiner eins wieder auf, im Gegenteil, sie haben es uns ja laut und deutlich genug gesagt, was sie mit uns vorhaben. Wie sie uns behandeln wollen, bis das letzte unserer blonden frischgewaschenen Kinder im Dreck und der Kälte Sibiriens umgekommen ist. Von denen haben wir keine Gnade zu erwarten, wenn wir weich würden.

Und deshalb werden wir auch nicht weich. Draußen dämmert es über den weiten Feldern, kurze Zeit später ist es schon völlig hell. Das Wetter ist mal wieder umgeschlagen, und als wir auf einer Station halten, sieht man, wie sehr es taut. Ein paar Meisen pinken in einer Pappel, aber die Landser, die aus dem Zug ausgestiegen sind, patschen durch den nassen Schlackschnee. Sie haben die Kragen hochgeschlagen und gehen langsam zu der Bahnhofsbaracke hinüber. Jetzt muß man sehen, wie man weiter kommt, trotz Schlamm und Dreck. Aber immerhin, es ist schön, daß es auf das Frühjahr zugeht. Das ist schon etwas wert, und warum soll man dieses Gefühl nicht genießen?

Kriegsbericht Herbert Koch.

Kriegsbericht Norbert Tönnes.

Življenje prednikov današnje Velike Nemčije

Pogled v nemško pra- in predzgodovino

O prazgodovinski dobi nemškega naroda se lahko govori, kar je nemška znanost o isti ugotovila. Učenjakom, ki raziskujejo predzgodovinsko dobo, da bi ugotovili, kako so izgledali ljudje in dežele v času pred 2000—5000 leti, so na razpolago le skromna pomožna sredstva. Svoje ugotovitve opirajo na najdene dragocenosti, orodje, žare, orjaške gomile, pisemske znake, staro pisavo, rune, hišne znamke itd. ter na narodna izročila od generacije do generacije. Raziskovalcu nudijo uk prazgodovine tudi razni pradavni ljudski reki, imena njiv, lok, pašnikov in travnikov ter stara pravna načela, imenovana kot stare ljudske modrosti, kar se je ohranilo potom izročil in končno tudi uspehi znanstvenega raziskovanja zemlje.

Raziskovalec izdela prerez zemlje, nakar izračuna starost zemeljskih plasti. Pri tem primerja z drugim merjenjem ter pregleduje in kontrolira posamezne najdbe. Orodje, ki ga najde v zemlji, nudi s svojim izgledom, s svojo obliko in z izgledom zemeljske plasti same, možnost za ugotovitev starosti. Na ta način se je iz izkopanih predmetov, ki jih shranjujejo, ugotovilo, da je bila takozvana bronasta doba skoraj povsod istočasna.

Nadaljnja raziskovanja zemeljskih plasti so ugotovila, da so v današnji Nemčiji pred kakimi 500.000 leti, v takozvani terciarni dobi, imeli subtropično podnebje. Vlažno in nad vse toplo vreme je omogočalo, da so na področju današnje Nemčije imeli takrat palme, kafre, ciprese in mirte, žirafe, opice in gazele. Tisočletja pozneje so ogromne količine ledenih gor, ki so se prerivale od Alp in daljnega severa, ugonobile rastlinstvo in živalstvo.

V toplejših vmesnih dobah se je pozneje zopet razvilo rastlinsko in živalsko življenje. Izginile so počasi ledene gore. Pod vplivom sonca je odtekala voda, ki je nastala iz raztopitve ledenih gor, proti severu. Od tega odtekanja imamo v Nemčiji še danes ravnine ob rekah Elbe, Oder in Weichsel, ki so nastale takrat in se jih lahko imenuje doline pradavnih veletokov.

Našlo se je pa tudi dokaze človeštva iz tistih časov. Leta 1856 so pri Neandertal-u blizu Düsseldorf-a našli človeško lobanjo, izvirajočo od človeka, ki je živel v prazgodovinski dobi. Ta najdba je dala povod, da se od takrat govori o neandertalskem človeškem plemenu, ki je živel v času ledene dobe, v letih 300.000 do 15.000 pred našim časovnim štejetjem. Neandertalski človek pa ni bil podoben nemškemu človeku. Komaj 160 cm visok, begajočega čela in nazaj ležečih oči, je imel prav malo izoblikovano brado. Prodiranje ledenih gor proti severu je izbrisalo in pokončalo tudi ta tip predzgodovinskega človeka.

Nekaj časa po zaključku ledene dobe je nastalo današnje Vzhodno morje, v nemščini: Ostsee. Od rastlinstva je začelo rasti drevo, jesen, breza, bor in javor; od živali se je razvijal tur, divji konj, medved, jelen, srna, zober itd.

Ljudje takratne dobe so živeli po luknjah, brlogih, deloma pa tudi že po lesenih bajtah. Svoja bivališča so si razsvetljevali z živalskimi maščobami, ki so gorele v primitivnih posodah iz kamena. Domneva se, da je iskatelj domovino človeštva, živalstva in rastlinstva visoko na severu. Tam so nastala tudi razna plemena, ki so nastopila pozneje svojo pot proti jugu. Nazadnje se je razvilo šele nordijsko pleme. Nemški učenjak Hermann Wirth trdi, da je pradomovina nordijskega plemena področje, ki leži visoko na severu, od koder se je tudi njegova visoka duhovna nadrejenost razširila v ostala področja.

Nemška veda deli nemško prazgodovino v štiri velika razdobja: 1. Kamenita doba do leta 2000 pred našim štejetjem. 2. Prehodni čas do bronaste dobe. 3. Bronasta doba do leta 800 pred našim štejetjem. 4. Železna doba do začetka našega štetja.

Znaki železne dobe so iz kamena izdelano orodje kakor kladivo, sekača, trmek za ribolov, harpune ali ostve; od orožja pa sulične konice ali igle in bodala. Živalstvo so tvorili prasloni, mamuti, divji konji, jeleni, losi in srne kot divjačina. V mlajši dobi so pa ljudje že poznali domače živali kakor konje, pse, goveda, koze, ovce in svinje. Od rastlin je omeniti brezo, bor, hrast, praso, pšenica in ječmen. Posoda kamenite dobe govori že o spretnosti in izrazitem okusu, ki so ga za izdelovanje imeli v takratnih časih. Mrličje so stavnostno polagali v kamenite grobove. V mlajši kameniti dobi so poznali že simbol ali zna-

menje kljukastega križa. Kljukast križ iz dotične dobe so našli pri odkritju orjaške gomile v kraju Drosa pri Köthen-u. Vazna najdišča germanske kamenite dobe se najdejo tudi v drugih krajih Nemčije.

V času prehoda k bronasti dobi so v področju Bodenskega jezera in v današnji Švici postavljali stavbe na kolih ali mostiščih. Posamezna slična človeška bivališča so odkrili tudi v Severni Nemčiji. Graditelji stavb na kolih so poznali stalna bivališča in so se bavili z živinorejo ter gojivijo žita in lanu. Iz lana so izdelovali tkanine, mreže in vrvi. Hiše na kolih so stale večkrat v jezeru, morju ali reki, ker so služile hkrati tudi kot zaščitni in obrambni objekti pred morebitnim sovražnikom. Pokrivali so jih s slamo ali rogozo. Bogate so najde posode iz gline, sekire iz kamena ter orodje iz kosti in lesa.

V bronasti dobi je bila kultura Germanov na višini, ki jo lahko občudujemo. Rokodelstvo Germanov je takrat doseglo zavidljivo stopnjo. Ljudje so našli jantar ali Bernstein, ki so ga začeli predelovati v bisere, prstane itd. Bron, ki je razdobju zadal svoj pečat z imenom, se kakor znano sestoji iz 90% bakra in 10% kositra. To je bila surovina za izdelovanje sekir, suličnih konic, mečev in bodal. V Finow-u pri Eberswald-u so leta 1913 našli okraske, ki so jih ljudje v bronasti dobi izdelovali iz zlata. Takratna starogermanska ljudstva so se izživljala kulturno tudi z godbo, gradnjo hiš, okraševanjem stanovanj in oblačil.

Ime železna doba ima svoj izvor v začetnem uporabljanju železa, ki so ga predelovali s kovanjem. V tistem času je nastal prvi rokodelski poklic kovača. Kovači so takrat izdelovali tudi igle za pritrjevanje plaščev preko prs. Izdelovanje vozov iz lesa se je olupševalo z železnimi okraski. Leta 1881 so pri Deibjer-u v Jütland-u izkopali voz, na katerem se nahaja kljukastemu križu zelo ponobno znamenje. Najdišč iz železne dobe je v Nemčiji več.

Razmnožitev števila prebivalcev ter poslabšanje klimatičnih razmer sta prisilila Germane k zavejevanju novih pokrajin. To je bilo povezano z velikimi boji in žrtvami.

Pragermani so bili globoko verni. Častili so vidne bogove, katerih udejstvovanja so videli v naravnih silah. V Votanu so gledali boga vetra in vremena. Donar jim je bil bog bliska in grmenja. Častili so tudi sonce in zvezde ter velike izredne junake. Uvedba krščanstva je seveda pretresla vero v bogove.

Uporaba pisemk, ki so jih Germani prinesli iz indogermanske pradobe ter nadaljnji razvoj teh najstarejših germanskih pisav ali run, predstavlja dokaze o spoštovanju vrednem čutu nemškega naroda do kulture. Zmagoviti znak naših \mathfrak{H} je črka »Sa« = \mathfrak{H} v germanski runski abecedi. Z runami so nekoč označevali izključno samo najsvetejše verske zadeve.

Rimski zgodovinar Tacitus, ki je živel od leta 55 do leta 120 po našem štejetju, je v svojem delu »Germania« podal o Germanih plemenito sliko. So pa tudi drugi zgodovinski viri, ki dokazujejo, da so bili predniki nemškega naroda bojevit, svobodoljubni, plemeniti, dobrodušni ter nravnstveno čisti.

Znanost šteje Germane k indogermanskemu plemenu, kateremu spadajo tudi Slovani, Indijci, Perzijci, Kelti, Grki itd. Prvotno so domnevali, da je njihova pradomovina v Centralni Aziji. Neovrgljiva dognanja najnovejših znanstvenih dokazov so pa pokazala, da stá zibelka in izvor Indogermanov (Arijcev) severni del današnje Evrope. Od tam so se potem radi pomanjkanja življenjskega prostora razširili proti jugu. Del ljudstva, ki je ostalo, se je združil s prebivalstvom Južne Švedske in Jütlanda v germanski narod. Prvo nemško ljudstvo je pa svoj pohod začelo od Vzhodnega in Severnega morja. V času med 2000 in 750 pred našim štejetjem so se naselili v področju zahodne reke Elbe vse do reke Rhein, južno so prodrli do Unstruta, na vzhodu pa v področje reke Weichsel, vse do njenega izvirka.

Ta mladogermanska plemena so se na svojih preseljevanjih, zavejevanjih in naseljevanjih povsod uveljavila. Že takrat, v začetnih bojih za življenjski prostor, so v svojih akcijah doživela poraze samo tista plemena, ki so izgubila zveze s svojo materno zemljo.

Področje takratne Nemčije je reka Oder delila v dve veliki skupini naroda, ki so jim pravili

vzhodni in zahodni Germani. Izraz »Deutsch« se je pojavil šele v 8. stoletju po našem štejetju. Beseda je nastala iz gotičnega izraza »thiuda«, to je ljudstvo. Prvotno se je s to besedo hotelo označiti nasprotstvo učeni latinščini. Po 12. stoletju se je pa beseda nanašala v svojih spremembah in izpopolnitvah kakor: »diutesc«, »diutsk«, »tiusch«, »teutsch« in končno »deutsch«, tudi na sam narod, ki govori ta jezik.

Boj za življenjski prostor je bil tudi povod, da so Germani leta 113. pred našim štejetjem potrkali na vrata rimske države. Od obale Severnega morja so prodrli na Štajersko ter so pri Noreji na Korškem porazili rimske armade.

Ko je Julij Cezar med letom 58 in 50 pred našim štejetjem hotel zavojevati Galijo, so ob reki Rhein stala germanska plemena, da bi si priborila nove življenjske prostore. V boju, ki se je takrat razvil, so zmagali Rimljani in si podjarmili velika germanska področja. Šele bitka germanskih plemen zoper Rimljane v Teutoburger Wald-u leta 9 po našem štejetju je takrat za vselej ustavila prodiranje tlačiteljev.

V letih 375—368 po našem štejetju so se Germani pomnožili in razširili v 13 plemen. Po razpadu rimske države leta 455, kakih sto let pozneje, so se še pomnožili in ojačili, svoje naselbine pa razširili. V Italiji so takrat vladali vzhodni Goti, v Severni Afriki, Sardiniji, Korziki ter na zahodnem Sredozemlju Vandali, v Španiji zahodni Goti, v Galiji Franki, v Švici Burgundi, v Britaniji pa Anglosasi. V Skandinaviji je bila oblast v rokah istoimnih plemen. V Nemčiji so se držala plemena Friesen, Thüringer, Sachsen in Bayern.

Velika Nemčija ima torej krvno osnovo v plemenih, ki so nastala iz germanskih ljudskih skupin, znanih iz germansko-rimskih obračunavanj in poznejših preseljevanj narodov. Iz ljudskih skupin in plemen se je pozneje vrtil nadaljnji zgodovinski razvoj Nemčije, v kateri so pozneje ob nastopu nemške zgodovinske dobe igrali Franki važno vlogo.

Trideset vojnih členov za nemški narod

Člen 17.

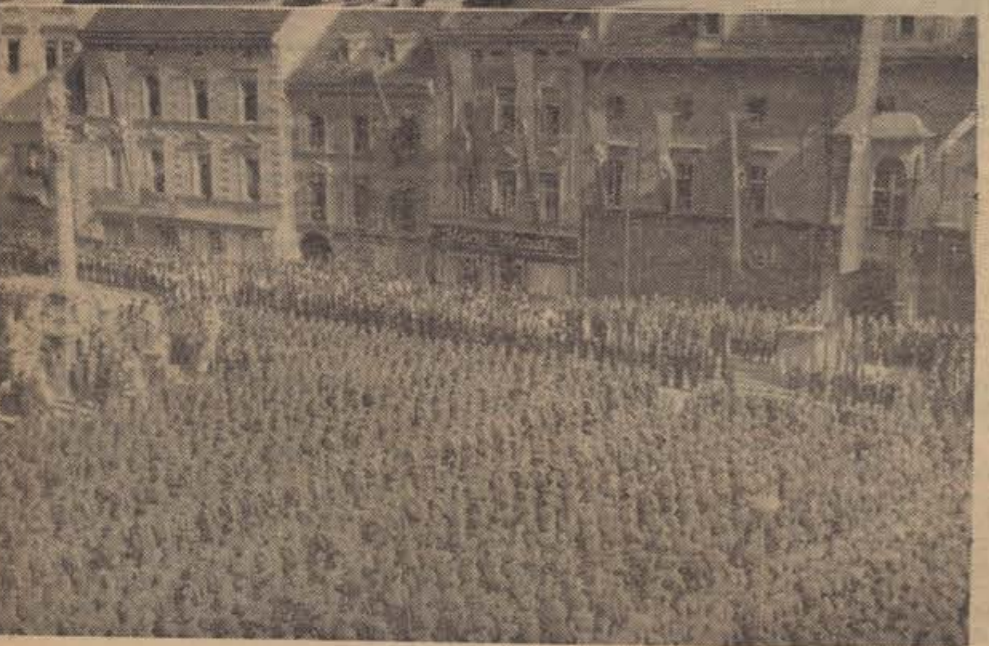
Kakor vsega, bo nekoč tudi vojne konec. Skrbeti nam je samo, da se bo za nas srečno končala. To dosežemo predvsem z ravnodušjem in vztrajnostjo naših src. Zmagal bo narod, ki bo pokazal največ teh čednosti.

Logično in jasno je, da bo tudi sedanje vojne enkrat konec. Da bo pa izid za nas srecen in zadovoljiv, moramo storiti in podvzeti vse, kar prispeva k zmagi. Samo, če jo zaključimo z našo zmagjo, bo konec za nas dober. To moramo imeti vedno pred očmi, predvsem pa v mislih. Mirnost srca ali enakodušnost in vztrajnost v izvrševanju vseh naših del, ki jih opravljamo, pa naj si bo kot vojniki fronte ali zaledja, so pojoi za prispevanje k zmagi. Ker je teh kreposti največ v nemškem narodu, bo srecen izid sedanje vojne napravil nemški narod za zmagovalca v smislu Goebbels-ovih misli.

Nemški vojni ujetniki so proslavili Führerjev rojstni dan. Kakor sporoča ameriška vojna oblast, so nemški vojni ujetniki v Port-Louis-u pri Washingtonu prirideli dne 20. aprila proslavo Führer-jevega rojstnega dneva. Ta dan so proglasili kot praznik. Višek proslave je bilo razvitje zastave s kljukastim križem.

Spor okrog Atlantskega branika. Nobenega dvoma ni, da so si sovražniki Nemčije edini samo v tem, kako neki bi uničili Nemčijo. Čim se pa pojavi vprašanje, kako neki bi si razdelili medvedovo kožo, se takoj opazijo nesoglasja. Te dni je opozoril španski list »Pueblo« na dejstvo, da se zavezniki različno zadržujejo napram takozvanemu Alžirskemu vladnemu odboru. Ozadje tega spora tvori — kdo bi si to mislil! — Atlantski branik Moskva je priznala režim generala De Gaulle-a, da bi spravila to »vlado« pod komunistični vpliv. London pa zahteva kot protikoncesijo popolno uničenje atlantskih utrob. Temu nasproti pa Stalin noče nič vedeti o rušenju atlantskega branika. Ta spor potrjujejo v ostalem tudi francoski listi. Zanimivo je, da je Anglija na rušenju atlantskega branika tako zainteresirana, da je povezala to svojo zahtevo s priznanjem De Gaulle-ovega režima.

Der Tag der Wehrmannschaft in Marburg

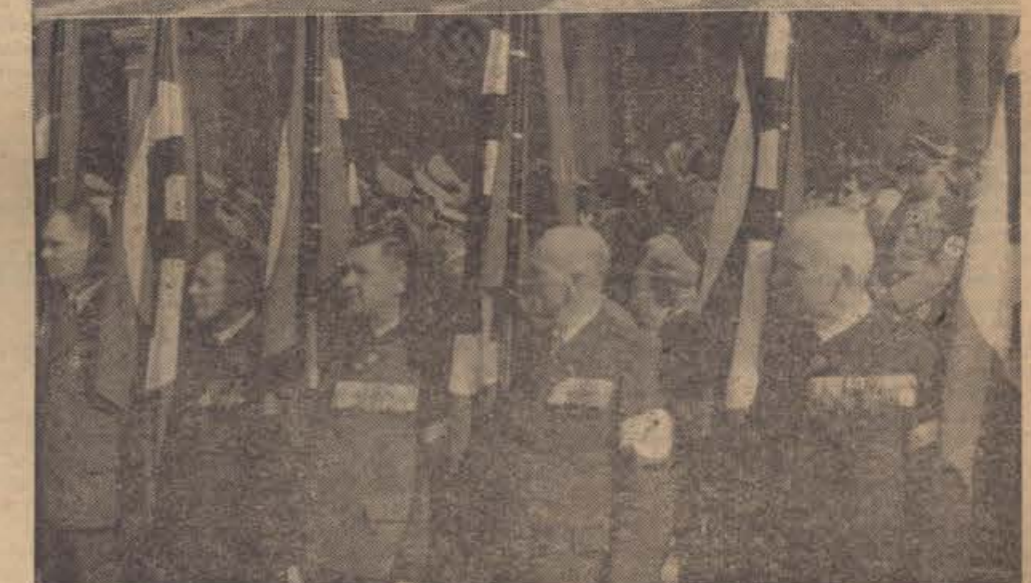

Der Gauleiter spricht

- 1. links oben: die Kranzniederlegung im Heldenhain bei den Sieben Eichen
- 2. links mitte: Blick auf die Fahnen vor der Pestsäule
- 3. links unten: Blick auf den Adolf-Hitler-Platz während der Rede des Gauleiters

Aufnahmen
Weissensteinernd
Feiler, Marburg

- 1. rechts oben: Die Feierstunde in der Marburger Burg
- 2. rechts mitte: Von links nach rechts: SA-Gruppenführer Nibbe, SS-Gruppenführer und Generalleutnant der deutschen Polizei Rösener, Gauleiter Dr. Uiberreither, NSKK-Obergruppenführer Müller-Seyfert und Bundesführer Steindl.
- 3. rechts unten: Veteranen des Weltkrieges halten die Sturmflaggen

Gauleiter Dr. Uiberreither übergibt die Sturmflaggen

UMNI KMETOVALEC

Kako lahko pride kmet do jedilnega olja?

Minilo je že leto in dan, odkar smo na tem mestu opozarjali naše kmečke gospodarje, da naj jim bude na skrbi, da si sami doma pridelajo jedilno olje, ker ga v trgovini kmet ne bo mogel več kupiti.

Ne moremo ugotoviti, koliko odstotkov naših spoštovanih bravcev je že lani ubogalo naš naveset, in — po navodilih, ki smo jih istočasno objavili — potom gnojenja oljnatih rastlin pridobilo dovolj jedilnega olja za domačo potrebo. Vsi ti so nam merda hvaležni, ker smo jih pravočasno opozorili, kaj je treba ukreniti.

Več pa je gotovo bilo takih, ki so sicer naša opozorila in navodila prebrali, pa si niso iz tega nič storili — zdaj pa vzdihujejo: »Oh, ko bi bilo vsaj kanec olja kje dobiti! Z mrlim fiziologom pomešan in z oljem zabeljen motovilec ali pa regrat je tako dober a brez olja se kar mo'ra po ustih in noče skozi grlo...!«

Za vse take reveže, kakršnih je med našimi kmečkimi ljudmi večina, prinašamo v naslednjem letos še enkrat kratko navodilo o gojenju dveh, za pridelovanje jedilnega olja v naših razmerah edino v poštev prihajajočih rastlinah. Prepričani smo, da bo letos pravi slednji naš kmetič posvetil gojenju bodisi ene, ali pa druge teh rastlin vse drugačno pozornost in skrb kot doslej.

1. Kakšne rastline bomo za pridelovanje jedilnega olja gojili?

Oljnatih rastlin je mnogo. Najboljše jedilno olje, takozvano »laško olje« se pridobiva potom prežanja plodov, ki jih daje drevo »oljka« ali »oliva«. (Posušene mladice tega drevesa so včasih prodajali na cvetno nedeljo pred cerkvami.) Tudi jedra vseh koščičastih sadnih plemen, posebno pa še orehov, kakor tudi pečke vseh vrst vsebujejo večji ali manjši odstotek jedilnega olja. Razen tega vsebuje visok odstotek olja seme raznih rastlin, predvsem seme lanu, maka, ogrščice, repice itd.

Vendar v naših podnebnih, gospodarskih in talnih razmerah prihajata samo dve oljnati rastlini za splošno gojenje in svrhu pridobivanja jedilnega olja v poštev, namreč sončnice in buče. Olje ogrščice (Raps), repice (Rübsen), lanu (Flachs), maka (Mohn) itd. je namreč uporabno samo za industrijske svrhe, oziroma kot surovina za izdelavo »margarine«. Razen tega zahteva pravilno gnojenje, še bolj pa spraviljanje teh oljnatih rastlin veliko večine in izkušnosti, a posebno ogrščica in repica kljub temu marsikatero leto popolnoma odpovesta: bodisi radi pozebe, bodisi radi škodljivcev.

Pa tudi med obema olje dajajočima rastlinama, ki edino prihajata za nas v poštev, moramo na prvo mesto postaviti bučno rastlino in šele na drugo sončnično. Bučno olje je namreč neprimerljivo boljše okusa, a tudi pridobivanje olja iz bučnic je mnogo lažje, kot iz sončnic.

2. Kako gojimo buče v svrhu pridobivanja olja?

Bučni rastlini se pozna, da je prišla k nam iz toplih južnih dežel (doblili smo jo iz Južne Amerike), kjer je dovolj sonca, dovolj toplote, dovolj črne, rodovitne zemlje in dovolj vlage. Zato se moramo pri nje gojenju tudi mi truditi, da vsem njenim zahtevam kolikor mogoče ustrezamo, in da jo nasprotno varujemo pred mrazom in sušo, ki sta bučni rastlini največja sovražnika. Da tudi na pustih, slabo obdelovani zemlji buča ne uspeva, je iz zgoraj povedanega enako razumljivo.

Najvažnejše smernice za pravilno vzgajanje buč smo s tem že nakazali:

a) **Podnebje in zemlja.** Buče najbolje uspevajo v rahli, topli zemlji, ki je bogata na humusu ali sprstenini. Najboljše se zato razvijajo, če jih posadimo na kompost, ki je skoraj čist humus. In narobe — čim manj humusa zemlja vsebuje, tem manj je za pridobivanje buč primerna. Kar se podnebja tiče, mora biti toplo in sončno, pa vendar z visokimi padavinami. V senčnih legah buče ne dozori, marveč začnejo gniti. Kljub temu, da buče zahtevajo vse leto obilo vlage v zemlji, vendarle ne uspevajo v mokrotnih tleh: višina talne vode se ne sme dvigniti nad 75 cm pod površjem.

b) **Priprava zemlje in gnojenje.** Ker buč navadno ne sadimo samih zase, marveč kot madsadež med krompirjem ali peso, pripravimo zemljo za buče istočasno kot za krompir ali peso. To je tem

lažje izvedljivo, ker vse, kar uqaja tema dvema rastlinama, istočasno tudi bučam prija: predvsem že jeseni zorana in z dobrim hlevskim gnojem močno pognojena zemlja, ki jo spomladi samo ponovno zrahljamo, ko se je dovolj osušila, ter ob tej priliki potrosimo na njivo še obilo kalijeve soli (400—500 kg na hektar). Tudi buča je namreč, enako kot krompir in pesa, izrazita »kalijeva rastlina«. S kalijem dovolj pognojene buče dajejo obilen in klenoznat pridelek z visokim odstotkom olja.

Vendar jesensko gnojenje s hlevskim gnojem in spomladansko gnojenje njive s kalijevo soljo za buče še ni dovolj, — poskrbeti jim moramo še za poseben priboljšek: kompost ali črno zemljo.

Dokazano je namreč, da bučno seme, posajeno v navadno njivsko zemljo, veliko slabše kali in raste, kot pa, če posadimo bučnice v črno humozno zemljo. Zato je že od nekdanj navadno, da gnojimo bučam tudi še s kompostom, ako je le mogoče.

Gnojenje s kompostom izvedemo navadno tako, da vrezemo po njivi v določeni medsebojni oddaljenosti z osipalnikom brazde, kot bi hoteli saditi krompir. V te brazde nasipujemo komposta in v tako nastale vrste posadimo buče.

Laško pa porazdelimo kompost po njivi tudi v obliki kupčkov in na te kupčke posadimo buče.

Nekateri si hočejo prikrajšati razvažanje komposta po njivi, pa posadijo buče kar doma na kompostni kup. Ako je kompost še nezdozorel, to se pravi, sveže napravljen in še ne dovolj sprstetel, je seveda pametno, da kompostišče čez poletje na ta način koristno izrabimo, obenem ga pa zelenje bučnih rastlin tudi obvaruje prevelike izsušitve; slednjič je tudi za oko lepše pogledati kompostni kup, ki je pregrnjen z zeleno preprogo bujnega bučnega zelenja. Če pa je kompost dozorel, naše njive pa, uboqe na humusu, je škoda puščati njegovo hranilno vrednost ne izrabljeno: kajti na kompostnem kupu posajene sončnice lahko izrabijo le nezaten del kompostovih hranilnih snovi na površini, medtem, ko bi na njivo razvožen kompost lahko prerediti stokrat več bučnih rastlin in še zemljo za trajno izboljšati!

Ako sadimo buče med krompir ali peso, ni važno, v kaki nebesni smeri teko redi krompirja, oziroma pese. Prav tako tudi ni važno, če sadimo buče med nizki fižol. (Opozoriti pa moramo, da je umestno sajenje buč med nizki fižol le v primeru, ako imamo na razpolago takozvane »grmičaste« buče, ki ne razprezajo vrvi naokoli; ali pa, ako je nizki fižol prav zgodnje sorte, katerega pridelek oberemo še v zelenem stročju, tako, da se lahko nato buče razbohotijo po vsem zemljišču. Pri poznih sortah nizkega fižola pa vrvičastih ali plazečih se bučnih sort ne smemo saditi vmes!

Tudi med vrste visokega fižola lahko sadimo buče z uspehom, posebno še, če je ta fižol zgodnjih sort, tako, da se fižolova listje do časa, ko se začne bučna rastlina najbolj bogotno razvijati, že posuši in bučam ne jemlje sončne svetlobe. Bučna rastlina namreč sicer ljubi, dokler je mlada, nekoliko zasenčenja, ko se pa začne razraščati in nastavlja plod, potrebuje obilo svetlobe in toplote. V enci pa sploh ne uspeva. Potrebno je zato, da take vrste visokega fižola, ako hočemo saditi buče med nje, v smeri jug-sever, ne pa morda v smeri vzhod-zapad, ker bi v tem primeru fižol buče popolnoma zasenčil. To je posebno ob mokrotnih, hladnih jesenih lahko vzrok, da buče sploh ne dozori, marveč začnejo plodovi gniti.

Med koruzo, — če je kaj vredna in dovolj bujna rastoča, — buče ne uspevajo, razen v strmih brežinastih sončnih legah, kjer so vprav med koruzo včasih buče najlepše.

Če nismo imeli za gnojenje buč na razpolago komposta, lahko pognojimo njivo z gnojnico, ali tudi s straniščnico, vendar je gnojenje s kompostom mnogo bolj priporočljivo. Tudi z gnojenjem s hitro topljivimi dušičnatimi umetnimi gnojili (n. pr. Kalksalpeter) si lahko pomagamo in to še celo potem, ko buče že rastejo. Paziti je treba samo, da ne gnojimo preveč (eno žlico okoli ene rastline) in da gnojilo takoj zakopljemo.

c) **Sajenje.** Buče so zelo občutljive proti pozebi in kalijo šele, ko se toplota zemlje dvigne na 12 stop. C. Zato jih smemo saditi šele, ko ni več

nevarnosti spomladanskega mraza, v naših krajih torej šele po 15. maju. Seme naj bo par let staro, ker seme iz lanskega pridelka sicer rado kali in daje močne bohotne rastline, a malo pridelka. Dobro shranjeno bučno seme ohrani kaljivost do osem let! Vendar je za setev najboljše uporabljati dve leti staro seme.

Tik pred setvijo, oziroma sajenjem, namakamo bučno seme 24 ur v mlačni vodi, to pa zato, da buče na njivi hitreje vzkalijo. Če sadimo buče med krompir ali peso, pustimo že zdaj, ko krompir sadimo, oziroma ko sejemo peso, na vsakih 4—5 m za 1 m široko progo praznega zemljišča, kamor bomo potem posadili buče na grebene, napravljene na že opisani način. Bučno seme sadimo dlan globoko (6 cm) v jamice, kamor nasipujemo komposta, ali pa v že omenjene grebene nasutega komposta. Bučne rastline naj bodo v vrstah med seboj po en do en in pol metra oddaljene. Vendar posadimo na vsako mesto po tri ali še več bučnic; kajti znano je, da bučno seme zelo rade pobirajo miši in ptiči. Seme potakne v trikotu, približno 6—10 cm oddaljeno med seboj.

č) **Obdelovanje in oskrbovanje buč.** Že iz pripombe, da buče zahtevajo rahlo zemljo, lahko sklepamo, da je treba okrog mladih bučnih rastlin zemljo pogosto rahljati. Takoj pri prvem rahljanju odstranimo odvisne rastlinice, ako jih je več vzkliko, tako, da ostane na vsakem mestu le ena, najlepše rastoča rastlinica. Če ni v tej dobi dovolj dežja, je dobro, zalivati mlade bučne rastlinice zjutraj z mehko, postano vodo. Ko pa buče nekoliko odrastejo, itak same močno zasenčijo zemljo in ji ohranjujejo vlaho s svojimi velikimi listi. Ne škoduje, ako omenimo, da porabi ena sama bučna rastlina poleti pri vročem, suhem vremenu po 30—50 litrov vode na dan!

Če pri zadnjem okopavanju buč zemljo nekoliko prisujemo k rastlinam, vpliva to zelo ugodno na pridelek. Tudi je priporočljivo, razredčiti nadstevilne cvetove in pustiti samo najlepše plodove, ki imajo tako več hrane na razpolago in se lepše razvijejo.

d) **Sorte.** Buče je nešteto sort, ki jih družimo v tri glavne skupine: okrasne, krmske in oljnate buče. Vendar vsebujejo tudi bučnice okrasnih in krmskih sort olje, le manjši odstotek kot oljnate. Nadalje delimo bučne sorte v take, ki se plazijo po tleh in napravljajo »vrvi« ali »rtre«, ter v take sorte, ki se ne plazijo in napravljajo samo grmiče. Te poslednje sorte buč so prikladne tudi za čiste nasade, pa tudi za sajenje na obrobkih njiv, kjer nam sicer plazeče sorte uidejo na travnik in ovirajo soraviljanje trave. Končno delimo buče še v take, ki imajo jedrce obdano z lusko, in v brez-luskinate sorte ali »solice«. Za pridelovanje olja so seveda »solice« (schalenloser Ölkürbis) najbolj primerne, ker bučnic ni treba luščiti, pa tudi ker vsebujejo zelo visok odstotek olja (povprečno 48 odstotkov). Resnici na ljubo pa je treba priznati, da je pridelek te sorte buč precej nezanesljiv.

Zato priporočamo pridelovanje buč »solice« v večjem obsegu samo v okoljih, kjer so jih že dozdaj z uspehom pridelovali. Vsi drugi pa naj nasadijo take kar navadne domače krmske buče — bodisi domače štajerske zelene, bodisi kakšne druge sorte. Saj so vse dobre tudi za pridobivanje olja, le orjaške »centnerice«, ki imajo izredno debele plodove, so za pridelovanje olja skoraj neuporabne, ker ima njihovo seme prav debelo lusko, ki jo je težko odstraniti od jedra. Pa tudi zelo nizek odstotek olja vsebujejo te sorte bučnic: to je samo 26 odst., medtem, ko vsebujejo bučnice domače štajerske sorte povprečno 38 odst. olja.

e) **Kal je najvažnejše glede gojenja buč za olje?** Prvič: da ne pozabimo, nabaviti si pravočasno in dovolj kaljivega semena ene ali druge primerne sorte. Drugič: da ne pozabimo že pri sajenju krompirja ali pri setvi pese, pustiti na njivi praznih prostorov, kamor bomo sadili buče. Tretič: da ne pozabimo navoziti ali pa nanositi komposta oziroma dobro razkrošenega gnoja, kamor bomo buče sadili. In slednjič: da ne pozabimo buč letos v čim večji količini posaditi! Če pri tem delu lažemo, kot imajo naše ženske prazno vero, da se lanati pri sajenju buč mora — to nam do lepših, debelih buč ne bo pomagalo, pač na, če bomo ravnali točno po navodilih, ki smo jih tu napisali. Kako pa se ravna z bučnicami — jeseni?

3. Gojenje sončnic za pridelovanje olja.

Tudi sončnična rastlina je enako kot bučna doma v Ameriki. V naših krajih so jo kmetje do sedaj navadno sadili le v mali meri, med krompirjem, koruzo itd. Pomanjkanje jedilnega olja

Izbira poklicev in postavljanje primernih oseb na položaje

Kapitalistično-plutokratski družabni red, kakor ga imajo v Angliji, Ameriki in ostalih državah, v kolikor so še demokratične, smo do osvoboditve Spodnje Stajerske imeli tudi pri nas. Kakor vedno, je bilo nekaj samo ob sebi umevnega, da so bili takozvani boljši poklici namenjeni v prvi vrsti, ali celo izključno samo otrokom bogatih in takozvanih »boljših« staršev. Za nižje in revne pa je bilo le ročno, manj cenjeno in slabše plačano delo. Na kratko: otrokom iz kmečkih, delavskih in revnih krogov sploh ni bilo mogoče pridobiti inteligenčnih in vodilnih poklicev, ker so bili namenjeni mladini premožnejših krogov. Tako je odločala pri tem sposobnost in ostala kvalifikacija. Sin bogatega in uplívnega bankirja, ki bi po vseh nagljenjih in predpogojih bil morda dober ali sreden zidar ali mizar, postane doktor — učenjak — z dobičkanosnim zdravniškim, odvetniškim ali ravnateljskim poklicem, če se pa posveti javni službi, so mu pa odprti najvišji položaji uradniškega napredovanja. Da je tak človek lahko slab pravnik, slab zdravnik in še slabši visoki državni uradnik, ni važno. Liberalistično-kapitalističnemu svetovnemu nazoru tudi ni važno, da na drugi strani marsikateri nadarjenec in nestranski odličnjak, ki že po svoji naravi in svojih storitvah v najnežnejši mladinski dobi doprinese, da je rojen za učenjaka, postane drvar, da je siromaka sin in nima sredstev za šolanje študij, ki je povezan z denarnimi izdatki. Kapitalistična človeška družba se prav dobro zaveda, da živi samo enkrat in hoče življenje tudi z veliko žlico zajemati, hkrati pa to udobno in voljno življenje osigurati svojemu naraščanju in po-

se sili kmetovalca, sejati sončnico v večji meri in svrhu pridobivanja olja. Sončnično seme vsebuje namreč povprečno do 25 odst. olja, oluščeno celo do 50 odst.

Za pridelovanje olja so boljše one sorte, ki dajejo malo, kratko in debelo zrnje, kot pa sorte z velikim, podolgovatim semenom. Vendar so naše navadne sončnice že križanke raznovrstnih sort, kar pa ne škoduje.

Največji pomen sončnic za pridobivanje olja leži pač v dejstvu, da je mogoče in prav lahko, sejati sončnice v čistem nasadu, kjer dajo na enakemno mali površini veliko semena in s tem veliko olja. Računajo, da zraste na hektar povprečno 20 hl, to je približno 10 metrskih stotov sončničnega zrnja, iz katerega dobimo do 250 l olja. Na vsak ar, to je na sto kvadratnih metrov površine, obsejane s sončnicami, lahko torej računamo po 2,5 l pridelka jedilnega olja.

Torej si lahko vsak gospodar sam izračuna, koliko prostora bi moral posejati s sončnicami, da bi imel za domačo potrebo dovolj olja. Ob tej priliki lahko tudi izračuna, koliko semena v ta namen potrebuje. Na vsak ar površine potrebuje pri čisti setvi dober četrt litra ali 15 dkg sončničnega semena.

Sončnice sicer tudi ljubijo rahla in globoka humozna tla, vendar uspevajo takorekoč v vsaki zemlji, če le ni presuha. Prevlačna pa zemlja za sončnice ni zlepa, če je le podnebje dovolj toplo in sončno, kajti sončnice ljubijo veliko zemeljske vlažne. Če leži vlaga globlje, napravi sončnice prav globoke korenine.

Zemlja mora biti za sončnice močno pognojena, vendar že prejšnje leto. Neposredno gnojenje s hlevskim gnojem škoduje pridelku zrnja. Sončnice sejemo zgodaj spomladi, ker mlade rastlinice niso občutljive za jutranje siane. To se pravi, da je že zdaj za setev skrajni čas. Tudi sončnično seme je dobro pred setvijo kak dan namakati v mlačni vodi, ker sicer zelo počasi kal.

Pri čistem nasadu sejemo sončnice navadno s strojem za setev koruze. Vreče naj bodo med seboj oddaljene izmenoma po 70 in 25 cm, zato, da lahko zemljo med širšimi vrstami obdelujemo z okopalnikom. Lahko pa sejemo tudi na roke, ako si vrste načrtavamo z razčrtalnikom. Pri ročni setvi je seveda treba seme zakriti in nekoliko pritlačiti, najbolje kar z nogo.

Sončnice okopavamo enako, kot vse druge okopavine. Obenem jih tudi v vrstah prereditveno, ker smemo končno pustiti tudi v vrsti le na vsakih 60 cm po eno rastlino. Pri zadnjem okopavanju sončnice nekoliko osujemo.

tomstvu. V tem so nam najboljši dokaz angleški lordi, ki šolajo in vzgojujejo svoje sinove v posebnih aristokratskih šolah in zavodih, ki jih pripravljajo za bodoče najvišje vodilne položaje, ne glede na okolnost, da je marsikateri teh mladih lordov, kot potomec že degeneriranih prednikov, mogoče veliko bolj sposoben za kmeta, ovčerejca ali rudarja, kakor pa za politika, voditelja naroda, ministra, admirala, generala ali guvernerja kake kolonije.

Nacionalsocializem pa stoji na stališču, da se mora sposobnim in nadarjenim državljanom brez ozira na premoženjsko stanje in poreklo na stroške ljudske skupnosti omogočiti šolanje in izobrazbo, da ne propadajo naravni in prirojeni talenti, kar koristi tudi vsemu narodu. Prvi in vodilni položaji v vseh področjih bodo po letih prešli v roke res samo najboljših in najbolj pripravljenih ljudi, in to je dobro in v redu. Ukrepi, ki so se v tem pogledu podvzeli, odkar vlada nacionalsocializem, predstavljajo šele začetek in prehod, ki je pa že povsod dobro viden.

Že načela, po katerih nacionalsocializem urejuje izbiro poklicev, oziroma oseb za odgovarjajoča udeleževanja, slonijo na pametnih, poštenih in za splošno koristnih in za ljudstvo pravih zamislih. Človeku hočejo omogočiti vstop v poklic, ki ga bo veselil in zadovoljil, skupnosti pa največ koristil. To se pravi, da naj postane inženjer tisti, ki po svojih nagljenjih in lastnostih najbolj odgovarja zahtevam. Vrata do šolanja in izobrazbe so v Nemčiji torej odprta tistim, ki imajo voljo, nadarjenost in so tudi delavni in pridni, da se bodo študiju v celoti posvetili.

Naravnost v protislovju z nacionalsocialističnimi pojmi bi torej bilo, če se sin ali hčerka bogatejših staršev, ki nista dovzetna za znanost in se zanimata najbolj za avtomobilske vožnje in športno življenje, samo iz želje po doktorskem klobuku in lepo donečem naslovu, posvetita na primer medicinskemu študiju. Ko taki zdravniki z muko in s težavo dokončajo svoje študije, ne morejo delati nikakih zdravniških čudežev, bolnikom kot članom skupnosti, ki jih ne bodo veliko koristili. Takšen mladenič ali mladenka naj raje postaneta šoferja, avtomehanika ali pa sportna vzgojitelja, ker bi se tam morda le nekoliko obnesla.

Za skupnost pa ni važna samo izbira poklicev, temveč tudi pravilno postavljanje in namestitve odgovarjajočih oseb na položaje. Lahko se najde zelo učene inženjerja in prvovrstnega strokovnjaka, ki je kot konstruktor in izdelovalec strojev, aparatov itd. na višku ter predstavlja in izpolnjuje neprecenljivo delovno silo za podjetje in ljudsko skupnost. Če bi se pa dotičnega risarja in učenjaka postavilo na čelo velikega podjetja kot tehniškega vodjo z velikim in odgovornim delovanjem organizacijskega značaja, kjer gre za vodilna dela, pa lahko tudi na čeli črti odpove.

Med talentiranimi ljudmi, ki slišijo in tudi morajo priti v javnem in zasebnem gospodarskem življenju na prava mesta in v ospredje, poznamo v glavnem tudi dve vrsti. Zmožne in natančne, ki gredo vsaki stvari do dna ter za žilavo temeljitostjo in vztrajnostjo izvajajo vsako delo in zamisel in so kljub temu bogati na idejah, zamislih in inicijativni. Druga vrsta izredno zmognih ljudi, ki ima tudi izborne zamislike, je delavna in pridna, manjka ji pa v njeni širokogrudnosti in velepotenznosti potrežljivosti, da bi svoje bogate načrte dosledno izvršila. Ti ljudje so pripravni najbolj za najvišje položaje in če ima pod seboj kot sotrudnike talente in zmožnežne prvo opisane vrste, lahko ustvarijo ogromne stvari, kakor jih je že ustvarila na vseh področjih nacionalsocialistična Nemčija.

Naloga tako velikanskega obsega, kakor jih je od leta 1933, odkar vlada nacionalsocializem, rešila Velika Nemčija, je nemško ljudstvo zmoglo, ker so ga na vseh področjih organizirali in vodili najzmožnejši, svojim položajem dorasli ter za dodeljene jim naloge sposobni ljudje.

Spodnja Stajerska, ki je ravnokar tri leta zopet v sestavi svoje pradomovine in matere Velike Nemčije in preživlja neke vrste prehodno dobo šolanja in pripravljanja za popolno izravnavo z ostalim delom Reich-a, je že leta 1941, in pozneje, prav posebno pri izbiri in postavljanju oseb v javne in zasebne službe, imela priložnost, videti precej lepih potez glede izbire oseb.

Vinogradniški in sadjarski kotichek

„Bersa“ in kako jo zdravimo

Kan, vinski cvet ali »bersa« je razširjena vinska bolezen in je po zanemarjenih kleteh reden, ne ljub gost, ki povzroča ogromno škodo. Kako se kan pojavlja? Osebo pri šibkih vinih se pojavi na površju ob pristopu zraka v početku belkasta, smetani podobna mrena ali kožica, ki časoma odebeli in se zubanči, postane pri belem vinu nekoliko rumenkasta, pri črni rdečkastobeja, končno razpade v krpice, ki radi večje specifične teže padajo skozi pijačo na dno sode. Vino postaja kalno, šibko, vodeno, mlakasto, končno pa ni za nobeno rabo več. Poleg kana se kaj rad pojavlja cik in vino rado počrni. Šibko vino v načeti steklenici na toplejšem prostoru postane kmalu kanasto.

Kaj povzročuje kan? Kanova glivica (mycoderma vini) se loti alkohola, katerega razkrajja v glavnem v vodo in ogljikov dvokis, povzroča tudi razpadanje kislin, morebitnega sladkorja, glicerina itd., pri čemer nastajajo neugodni postranski izmenjevalni produkti (n. pr. maslova kislina) in se tako okus še nagljeje poslabša. Ta glivica živi tudi v očetni bakteriji, na zraku, ker potrebuje kisik, je tedaj aerobna. Domuje pa pravzaprav v vinogradski zemlji in pride z grozdem v mošt, odnosno vino. Ob ugodnih pogojih (pristop zraka, neenaqa, primerna toplota itd.), se silno naglo množi, lažje na mlademu vinu tedaj v prvem letu, ker ima v njem več hranilnih snovi (beljakovin) nego v starini, ne more se pa uveljaviti na bolj močnem vinu, ki ima 12 ali več volumnih odstotkov alkohola.

Kako kan preprečamo? Sod bodi vedno poln kot eveje kurje jajce in neprodušno zaprt z dovolj dolgo veho, da nad vinom ni zračnega prostora. Zato sode redno, točno zapolnjuj s popolnoma zdravim vinom — mlado vino na teden dvakrat, starino vsak teden, lažja vina večkrat kot težja — in pri tem skrbli kakor sploh v vsem kletarstvu za vzorno snago. Ne imej vina predolgo na pipi! Raje ga potoči v manjše sodčke, katere nastavlja drugega za drugim, ostale pa vestno zalivaj z zdravim vinom. To si naj posebno zapomni naš gostilničarji. Glavno pravilo za preprečevanje kana je: poln sod je največji sovražnik kana!

Kako kan zdravimo? Ako bolezen pravčasno opazimo in se kan še ni močno razvil, sod previdno zalijemo, najbolje z lijakom, ki ima bolj dolgo iztočno cev, da jo lahko nalahno porinemo vsaj par centimetrov pod površino vina, tako, da mrene kana ne poderemo s curkom v vina; potem dolivamo, suvajoč n. pr. s kolenom ob dno sode. Površina vina se dviga s kanom vred do vrha, da ga lahko odstranimo. Nato pilko očistimo in sod čvrsto začepimo. Sod moramo odlejš bolj redno zapolnjevat! Ako se je kan že močneje razvil, a se okus vina še ni pokvaril, žveplamo najprej zračni prostor nad vinom radi razkuženja, potem pa ravnomo tako, kot smo prej povedali. Žveplo pa vselej ne gori nad vinom, ker je ta prostor nemara napolnjen z ogljikovim dvokisom, ki nastaja radi delovanja kana pri razpadanju alkohola. Voda namreč ostane v pijači, ogljikov dvokis kot plin pa polagoma odhaja nekako tako, kakor pri vrenju. Zato moramo ta plin najprej s kakim pihalom odnosno mehrom odgnati iz sode in ga nadomestiti z zrakom, da more žveplo (ne kapljajoče) greti, ali pa žveplamo z znano žveplovo kadičnico od zunaj. Po žveplanju — žveplo dvokis naj vsaj pol ure učinkuje, da glivice umori ali vsaj oslabi — lahko tudi vino prav previdno pretočimo v zdvaj, zmerno žveplan sod, pri čemer je proti koncu paziti, da poslednji curek ne potegne kana s seboj. Ostanek deni posebej, filtriraj in kmalu uporabi! Ako je kan vino že znatno skalil in poslabšal, a je vino vendar še uporabno, ustavimo daljnji razpad s pasteriziranjem. Kdor nima pasterizatorja, pretoči vino ob precej močnem, pravilno izvršenem žveplanju ter ga potem — po dovoljnjem prezračitvi radi žveplovih plinov — zmešaj s primernim zdravim, krepkim vinom. Radi kana že jako slabo, kalno, neokusno mlakasto »vino« ni za nobeno rabo, niti za kis, ker je alkohol, iz katerega naj bi se tvorila očetna kislina (in voda) v bolnem vinu iz večine ali docela že razjedan. Kan se lažje preprečuje in lažje zdravi nego cik. Sod, v katerem je bilo kanasto vino, se mora takoj po izpraznitvi temeljito osnažiti in razkužiti, pri čemer je posebno paziti na črto, do koder je beino vino nazadnje stalo; kajti tamkaj obvisi

Obojih proti banditom

Kaj pripovedujejo člani Wehrmannschaft-a organizacije Steirischer Helmatbund?

Tujezemskim tolpam, ki vpadajo na Spodnjo Stajersko, da bi tukaj morile in ropale, ne prija bojevanje. Veliko bolj prijetno jim je nočno zahrbtno streljanje na neoborožene vasi ali kmetije, kjer lahko neovirano izvršujejo svoja zverinsko-krvava dejanja, odganjajo živino ali pa drugače izropajo, kar koli se da. Če trčijo na odpor, pomnožijo število nasprotnikov z deset in še več, kar vemo iz njihovih poročil svojemu »vrhovnemu poveljstvu«, katera večkrat zaplenimo. Najbolj iznenadene so bile tolpe iz Hrvatske ker so navadno upale, izpopolniti pri nas na razmeroma lahek način stanje svojega orožja in pridobiti novega moštva, v mnemju, da se jim bodo naši ljudje v trumah pridruževali, naši vrli Spodnještajerci so jih pa sprejemali s puškami!

Stirje Wehrmann-i proti osemdesetim banditom.

Novembra 1942 so tolpe pri Unterkrasche a. d. Dieth napadle poštni avtobus, ki so ga kot poštna straža spremljali: dva motorna kolesa in osebni avto z lahko strojnico. Prvi je bil zadet šofer, nakar se je ustavilo vozilo. Združeno streljanje tolpe iz zasede bližnjega pobočja je od obrambe izključilo tudi poštne straže. Od postojanke Martinstal so tolpe dobile takoj njene razpoložljive sile na pomoč, ki so tvorile številčno samo del 80 do 90 mož močnega drhalskega oddelka. Razen tega so se tolpe utrdile v skalovju, ki je bilo nedostopno iz ravnine. Neki SA-Sturmführer se je nato prerinil s tremi Wehrmann-i vzdolž pobočja ob levem sovražnem boku kakih 50 metrov pred sovražnika. Stiri dobro merjene in odlično zadete ročne granate so ustavile streljanje treh sovražnih lahkih strojnic in hkrati zmešale banditom glave, da so pobežili. Medtem je pa večina tolpe ob robu vasi ravno plenila avtobus in potnike, med katerimi je bilo tudi sedem vojakov-dopustnikov. Naš Sturmführer je tedaj s svojimi možmi naskočil avtobus ter navidezno komandiral, kakor da vodi celo kompanijo, ki je nikjer ni bilo. Banditi ki so se že pripravljali da zažgo avtobus in odvedejo vojake-dopustnike, so za trenutek ostrmeli. Nato so pa potnike postavili preko ceste, da so našim preprečili streljanje. Par sekund in nobeneqa bandita ni bilo več pri avtobusu. Skriti za postavljeno vrsto potnikov so jo panično popihali. Rešeni so bili potniki, avtobus in pošta. Naslednjega dne uvedena akcija je potem dotične tolpe uničila.

kaj rada kar cela skorja kanovih glavic, ki jo moramo najprej s krtačo prav temeljito odstraniti. (A. Z.)

Zavzetje kraja Großzirk.

Bilo je oktobra 1943. Naši Wehrmann-i so ležali ob državni meji ter gledali proti jugu na Kranjsko. V megleni jutranji zori so poslali poizvedovalni oddelek 18 mož preko naših žičnih ovtr proti Großzirk. Pred močnimi sovražnimi utrdami, ki so stale v severnem delu vasi, se je oddelek ustavil. Samo dva moža sta se plazila dalje in prišla neopažena skozi sovražne postojanke v vas Tam sta trčila na zamenjavo neke straže, ki je štela osem mož. Straža je smatrala naša dva Wehrmann-a za svoje banditske tovariše. Zato je tudi dovolila, da sta se ji približala na nekaj metrov, nakar sta jo s svojimi strojnimi pištolami postrelila do zadnjega moža. Sledil je alarm in streljanje od vseh strani. V boj je posegel seveda tudi zadaj ležeč in skrit poizvedovalni oddelek, do katerega sta se dobojevala oba naša hrabra moža. Prišlo je ojačenje, nakar je sledil takojšen napad proti Großzirk. Ko je naša Wehrmannschaft prišla tja, ni bilo v vasi nobenih tolp več, ker so medtem že zbežale. Vaščani so izjavili, da so tolpe imele 15 mrtvih, med njimi je bil tudi poveljnik, ki ga je stoječega ob strojni puški, zadela kroqla. Naše izžube: en ranjenec pri prvem vpadu poizvedovalnega oddelka.

Pri Königsberg-u.

Začetkom decembra 1943 je kakih 180 iz Hrvatske vpadli banditov napadlo Königsberg. Bili so krvavo odbiti. Dan pozneje v jutranji zori — bila je huda zima — je naša Wehrmannschaft iskala stikov s sovražnikom proti Heiligenberg-u. Opoldne je en naš vod sredi gozda trčil na sovražnika in se spustil z njim v boj. Pri tem so banditi klicali naše bojovnike na smešen način ter jih vabili, da bi prišli k njim, rekoč: »Ubižite vašega poveljnika!« Naši so jim pa odgovorili: »Tepci ste vsi skupaj. Mi se bojujemo skupno z našim poveljnikom za svobodo naše Spodnje Stajerske. In vsakokrat je takim besedam sledila salva. Po triurnem boju je zadeva postala dolgočasna. Ker naše ojačenje ni moglo priti, je naš vod naskočil s »hura« in zavzel v naskoku sovražno postojanko, sovražnika pa vrpel preko meje. Druhal je takrat imela velike izžube.

Lov po gorovju Bachern.

Januarja tekočega leta je Wehrmannschaft v velikem snegu na Bachern-u lovila bandite. Odkorakali smo v svetli zimski noči okrog tretje ure. Dolga pot je bila za nami. Težko smo nosili orožje in opremo s prehrano za več dni. Ko je zašla luna, smo ugotovili sovražno predstražo v

neki hiši. To nam je vzelo vso utrujenost in želeli smo si, spoprijeti se enkrat s temi tolpami, ki so se vedno bale bojev ter se istim izmikale. Naskočili smo hišo. Pri tem nam je pri vratih pritekel nek bandit nasproti, katerega smo takoj položili. Ta mrtvec nam je pa nato zapiral in ovrzal ozek vhod v hišo, kar nam je povzročilo izgubo časa. Ko smo se končno prerinili v hišo, smo v isti naši samo preplašene domačine in še nekaj ljudi, ki so jih od nekod privlekli banditi. Vsa soba je bila polna križem kračem razmetanega orožja in opreme 28 banditov, ki so jo odkurili s pomočjo skoka skozi okno pri zadnji strani hiše v temno gozdno noč. Pri tem smo čuli, da je v sosedni hiši prenočeval štab teh tolp z 38 možmi. Štab pa ni prišel ali poslal pomoči ljudem, ki smo jih napadli, temveč zbežal in popihal jo je v grmovje, ko je slišal naše streljanje.

Protiv 14. druhalski diviziji.

Bilo je dne 18. februarja letos v mrzli zimski noči. Enajst dni in noči so se že vršili boji zoper 14. banditsko divizijo vzhodno od Rann-a. Pobili smo jih od kotline do kotline. Pri tem so veliko trpeli. Mezgi, ki so jim nosili orožje, municijo in opremo, so bili mrtvi, zato so pa te stvari zakopavali v zemljo. Povsod so ležali njihovi mrtvi bojovniki. Kmetje so nam vedno poročali, kje se skrivajo ranjeni banditi. Število ubežnikov, ki so iz banditskih vrt prehajali k nam, je raslo iz dneva v dan. Bili so raztrgani, ušvi in ozebljeni rok in nog.

Ostanek druhalske divizije, ki bi naj zasedla Spodnjo Stajersko, je bil nato od vseh strani zakrožen. Obroč so tvorili Wehrmacht, orožništvo, policija in Wehrmannschaft. Wehrmannschaft je stala med Weitenstein-om in Florianom, za nami je bilo gorovje Bachern, pred nami gorovje Poßruck, po katerem navzdol so se skušale prebiti tolpe na posameznih točkah. Ob tretji uri zjutraj se je posamezno streljanje razvilo v reden boj. Takrat so neki SA-Sturmführer in 6 Wehrmann-ov dobili povelje, da prodrejo v svrhu zaščite nekega naskočnega topa od oddelkov Waffen-44 do osrednje točke, kjer so se zbirali banditi. Že po tri sto metrih so bili obstreljevani. Ležali smo na topu ter pustili padati izstrelke sovražnih lahkih strojnic in metalcev granat na nas. Ko smo prišli približno do določenega nam mesta, je naš naskočni top trčil ob mino, ki ga je samo pretresla. Hkrati so nas začeli silno obstreljevati od vseh strani. Poveljnik je ukazal braniti top. Streljali smo z vsem orožjem na cilje, ki so jih udile sovražne cevi. V boj je posegla tudi naša artilerija, ki je zadela in škodovala drhali v kotlini. Sovražnik je pa vedno bolj pritekal iskajoč izhoda iz obroča. Ker ga ni našel, je poskušal za našim hrbtom. Kakor blisk smo usmerili top v nove cilje. Delali smo s polno silo ter ogromnim hrupom. Nek sovražni metalcev min nas je imel

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch (Nemščina za odrasle metodično in praktično)

68. Stunde.

Von unseren germanischen Vorfahren.

1. Die Germanen stammen von einem nordischen Kernvolk ab, das nachweisbar vor 6000 Jahren Teile unserer Heimat bewohnte.
2. Wir können die Geschichte der Germanen lückenlos bis um das Jahr 1800 v. d. Ztr. verfolgen.
3. Der nordische Mensch bildete sich in Zehntausenden von Jahren am Saume der Eiszeiten.
4. Der nordische Mensch war: tatendroh, kämpferisch, leistungsfähig und erfinderisch.
5. Hünengräber sind die Begräbnisstätten nordischer Bauernsippen gewesen (4000 v. d. Ztr.).
6. In den Hünengräbern finden wir Beile und Dolche aus Stein sowie Tongefäße für Speisen und Trank.
7. Indogermanen nennt man die Völker gemeinsamer Sprache von Germanien bis Indien.
8. Die Indogermanen sind Arier.
9. Die Urgermanische Zeit (Bronzezeit) dauerte von 1800 bis 800 v. d. Ztr.
10. Die Urgermanen (Jütland, untere Elbe, westliche Ostsee) hatten eine hohe Kultur. Sie verstanden bereits die Webkunst und erzeugten schöne Waffen und Schmuckstücke.
11. Die Großgermanische Zeit dauerte von 800 v. d. Ztr. bis 1000 n. d. Ztr.
1. Germani izhajajo iz nekega nordijskega izbra-

nega naroda, ki je bival pred 6000 leti na delih naše domovine, kot se lahko dokaže.

2. Zgodovino Germanov lahko zasledujemo brez vrzeli do okoli leta 1800 pred Kr.
3. Nordijski človek se je izoblikoval v desetisoletjih ob robu ledeniških pasov.
4. Nordijski človek je bil: delaven, bojevit, sposoben in iznajdljiv.
5. Hunki grobovi so bili pokopališča nordijskih kmečkih rodov (4000 pred Kr.).
6. V hunkih grobovih najdemo sekire in bodala iz kamenja, kakor tudi lončene posode za jedila in pijače.
7. Indogermanske nazivamo narode skupnega jezika od Germanije do Indije.
8. Indogermanski so ariji.
9. Pragermanska doba (bronasta doba) je trajala od l. 1800. do 800. pred Kr.
10. Pragermani (Jütland, spodnja Laba, zapadno Vzhodno morje) so imeli visoko kulturo. Znali so že tkati in so proizvajali lepo orožje in okraske.
11. Velikogermanska doba je trajala od l. 800. pred Kr. do l. 1000. po Kr.
12. Die Germanen kämpften immer um ihren Lebensraum.
13. Armin der Cherusker vernichtete im Jahre 9 n. d. Ztr. die römischen Legionen.
14. Die große germanische Völkerwanderung be-

gann um das Jahr 375, sie veränderte das politische Antlitz.

15. Karl der Große (768 bis 814) baute das Großgermanische Reich auf.
16. Die Idealgestalt der Germanen ist der Held, der für eine Idee kämpft, allen Hindernissen mutig entgegentritt und für seine Idee auch zu sterben bereit ist (Siegfried, Hildebrand u. a.).
17. Die germanische Weltanschauung ist naturgebunden.
18. Die germanischen Götter hießen Asen, sie waren Freunde der Menschen.
19. Das Bild des sich drehenden Sonnenrades, das in die Form eines Hakenkreuzes übergeht, war für die Germanen das Symbol des immer neuen Lebens, das durch die Sonne geweckt wird.
20. Die Schriftzeichen der Germanen waren die Runen.
21. Der Boden war bei den Germanen nicht Privateigentum, sondern Eigentum der Sippe.
22. Die Germanen waren nicht nur Jäger und Fischer, sondern sesshafte Bauern; sie erfanden den Räderpflug.
23. Sie waren Meister im Schiffsbau. (Die Wikinger entdeckten um 1000 v. d. Ztr. auf ihren Fahrten die Nordküste Amerikas.)
24. Die Germanen wohnten in Postenhäusern in geschlossenen Siedlungen.
25. Grundlage des germanischen Gemeinschaftslebens ist die Familie.
12. Germani so se bojevali vedno za svoj življenjski prostor.
13. Armin Keruskov je uničil leta 9. po Kr. rimske legije.
14. Veliko germansko preseljevanje narodov se

posebno rad Njegova granata je eksplodirala blizu našega topa in ranila štiri naše posadke. Kljub temu nam je uspelo poriniti tolpe nazaj, nakar smo dosegli po cesti, ki smo jo od sovražnika očistili, naše obvezovališče za ranjenec. Medtem se je zdanilo...

Bili smo veseli, da smo lahko prisostvovali k preprenenju poskusa prodora tolp. Pri čistjenju bojišča so našli samo v tem odseku štirideset mrtvecev ali težkih ranjencev. Ujetniki so napravili na nas ohupen vtis. Že takrat so priznali, da stoji njihova 14. divizija pred koncem, ki je par dni nato nekoliko bolj zahodno tudi nastopil.

A. Ger.

MALE VESTI

*** Sprejem v stranko NSDAP.** Na Führerjev rojstni dan so v Marburg-u na slavnosten način jeli 200 mladeničev in mladenk v NSDAP. Gre o stnike 1926 in 1927, med katerimi se nahaja tudi več voditeljev in voditeljic spodnještajerske Deutsche Jugend. Slavnosti je prisostvoval tudi namestnik Gauleiter-ja dr. Portschy, ki je v svojem govoru med drugim izvajal, da je nemški narod imel vedno dobre vojakе, toda politiki niso znali ohraniti dedščine nemških vojakov. Z Adolf Hitler-jem stoji na čelu nemškega ljudstva mož, ki je v velum v svojem vojskovodnem in političnem delovanju. S stranko NSDAP si je Führer ustvaril instrument, ki nam jamči, da boj sedanjih vojakov ne bo zastoj. Teža se zavedata fronta in domovina, zato pa moramo nositelje gibanja izbrati iz naših najboljših. Zaobluba in počastitev Führer-ja sta zaključili prireditelji.

*** Očrta noč in dan so groba vrata.** Obitelj Marišchun iz Kreis-a Rann, poroča, da je v preseleljskem taborišču Auschwitz (Schlesien) umrl, star komaj 23 let, preseljenec iz Kreis-a Rann, Stanislaus Straszek. Njegovo smrt obžalujejo starši, brata, sestre, nevesta in prijatelji.

*** Določila za dopuste v letu 1944.** Določila o dopustih za leto 1944 so urejena s takozvanim šestim dopolnilom k določbi o zopetni uvedbi dopustov z dne 8. decembra 1943. Omejitve, ki so veljale lani, so v veljavnosti tudi letos. Dopusti radi oddaja trajajo načelno največ 14 dnevni dni. Člani posade, ki so starejši kakor 50 let, ako so rojeni pred 1. aprilom 1894, imajo pravico do največ 20 dni. Vsi predpisi ali pogodbeni dogovori, ki govorijo o daljšem dopustu, so brez veljave.

*** Samofastno prestopanje v višje razrede** na vlakih stane dvakratno ceno voznega listka. Ker sedajato na vlakih imajo več vrstnih listkov nižjih razredov prostore v vagonih višjih razredov in s tem povzročajo sprevednikom mnogo dela, je železniška uprava odredila, da se mora vsled vsake tako samofastno zasedanje z voznim listkom nižjega razreda, vagon višjega razreda, plačati sprevedniku dvakratno ceno voznega listka.

*** Hiše iz Ilovice imajo bodočnost.** Ta že tisočletni star gradbeni material je v novejšem času prišel zopet do veljave in bo verjetno tudi v bo-

doče služiti za gradnjo vasi in manjših mest. Za zopetno uvedbo tega stavbenega materiala se zavzema Reichsführer-SS, uporabljajo ga pa tudi že pri gotovih gradnjah naselbin za preseljence, ki jih izdeluje organizacija OT.

*** Nov ministriški predsednik Bavarske.** Führer je po smrti Gauleiter-ja Adolf Wagner-ja imenoval Gauleiter-ja Paul Giesler-ja bavarskim ministrom notranjih zadev ter Gauleiter-jem za Gau München-Oberbayern. Obenem je bil Gauleiter Paul Giesler imenovan kot naslednik pokojnega ministrskega predsednika Ludwig Siebert-a, bavarskim ministrom predsednikom. Ministriški predsednik Paul Giesler vodi nadalje bavarska ministrstva za pravo in kulturo, za finance, in za gospodarstvo.

*** Povratniki iz banditskih vrst.** Kakor znano, je izdal poglavnik svoječasno amnestijo, ki je omogočala, da se brez kazni vrnejo na svoje domove vsi Hrvatje, ki so na kakršenkoli način zabredli v Titove vrste. Po hrvatskih uradnih podatkih se je doslej okoristilo tega pomilodjenja 16.820 svoječasno odpadlih in med bandite ter vojaške begunce zaklih Hrvatov in Hrvatice. Večina teh spokornežev, ki so na lastni koži skušili komunizem, se je takoj javilo prostovoljno k vojakom, ostali pa na delo.

*** Morilca dr. Petiota še vedno nimajo.** Po vesteh, ki prihajajo iz Pariza, policija še vedno nima v svojih rokah zločinca dr. Petiota. Ob španski meji so aretirali nekega moža, ki ga je policija smatrala za storilca. Opis zločinca se je precej ujemal z opisom aretiranca ob španski meji, toda odtis prstov je pokazal, da so se bili zmotili.

*** Ruščina na južno-italijanskih šolah.** Uradni list Badoglijeve vlade v Bariju prinaša med drugim zanimivo odredbo, po kateri bodo na vseh južno-italijanskih srednjih šolah uvedli za bodoče šolsko leto poleg angleščine kot obvezni predmet tudi ruščino. Očitno na višji in nižji prinaša južno-italijanski tisk k tej odredbi blažohotne komentarje, in ugotavlja, da bodo prispeli iz Sovjetske Unije tudi učne moči. Bate je moskovska vlada učitelje ruščine ponudila Italijanom povsem brezplačno. Izgleda, da bo brezplačna tudi s tem povezana komunistična propaganda.

*** Slučaj angleškega vohunstva v mestu Malmo.** Na Švedskem so razkrili veliko vohunsko afero. Dva švedska državljana, in sicer Karl Olle Peterson in Sven Gunnar Hansson, sta bila aretirana radi protizakonitega poročanja v korist Anglije.

*** Ladje tipa »Liberty« so slabo zgrajene.** V bližini Alake se je te dni zlomilo krmilo neke ameriške ladje tipa »Liberty«, 65 članov posadke je utonilo.

*** Porast švedskega prebivalstva.** Kakor poroča list »Svenska Dagbladet« na osnovi poročila statističnega centralnega urada v Stockholmu, je naraslo švedsko prebivalstvo leta 1943. za 64.660 oseb na 6.523.000. Previšek porodov znaša 59.000.

*** Doriot se je ponesrečil.** Vodja francoske ljudske stranke, Jacques Doriot, se je v Nancyju ponesrečil z avtomobilom in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

*** 592 mrtličev v Parizu.** V noči na pretekli petek so anglo-ameriški letalski qangsterji bombardirali Pariz ter povzročili po štetju do nedelje zvečer 592 smrtnih žrtev. Računati pa je vsekar z nadaljnjim porastom tega števila. V času od 15. do 22. aprila je bilo v Franciji ubitih vsled bomb 1800 oseb, nad 2200 pa je bilo ranjenih. Pariški tisk poroča v razburljivem tonu o teh napadih, ki zahtevajo veliko žrtev. Nikdo ni pričakoval, da bodo Anglosasi bombardirali tudi osrčje Pariza, kar se je zgodilo pretekli petek. »Petit Parisien« pripominja, da je bilo med mnogimi žrtvami morda tudi takih, ki so verjeli v »osvoboditev« po Anglo-Amerikancih. Ta »osvoboditev« pa je prišla tako, kakor to odgovarja angleški tradiciji. Tej tradiciji odnovarja v ostalem tudi cinizem, s katerim se bavi londonski

»News Chronicle« glede bombardiranja Pariza. List namreč ugotavlja: »Kljub največji pazljivosti je zletelo nekaj bomb mimo ciljev. Te rane je treba vrednotiti kot francoski prispevek k zmagi«.

*** Fomanjkanje živeža na Kubi.** Spričo velikega pomanjkanja živeža na otoku Kuba — tako poroča agencija Ele iz Havanne — je prezident Batista prepovedal sleherni izvoz.

*** Strahovite posledice uživanja nekega sredstva za politiranje.** V Helsinku na Finskem so v nek h gostilnah pili žganje, izdelano iz sredstva za politiranje. To sredstvo so izdelali najprej iz deaturiranega špirta. Doslej je umrlo že 67 oseb na posledicah uživanja te žgane brozge, računajo pa še z nadaljnjimi smrtnimi žrtvami.

*** Štednja s papirjem na Kitajskem.** Počeni s 1. majem t. l. bodo na severnem Kitajskem tiskali samo en dnevnik. Imel bo naklada milijon izvodov. 130.000 izvodov je namenjenih samo za mesto Feking.

*** Silne umetnine v rokah madžarskega židovstva.** Kakor poroča list »Esti Ujsag«, se nahaja zgodovinskih umetnin v vrednosti desetih milijard Pengő v rokah madžarskih židov. List pravi, da bi bilo treba ugotoviti kako in po kakšni ceni so prišle te umetnine v židovske roke. Na vsak način morajo te umetnine nazaj v madžarske muzeje. Med temi umetninami se nahajajo slike najpomembnejših mojstrov srednjega veka in 18. stoletja.

*** Tehniška visoka šola v Ankaru.** V Ankaru bodo ustanovili Tehniško visoko šolo s posebnim zavodom za kemijo, konstrukcijo, gradnjo strojev, elektrotehniko in arhitekturo. Na Tehniški visoki šoli v Istanbulu so ustanovili oddelke za gradnjo cest.

*** Kitajska borba s trgovino z mamili.** V Nankingu so te dni pred 3000 učenci in dijaki na posebnem trgu ustrelili nekega prekupčevalca s heroinom. Med pripravami za usmrtitev so peči gledali pesmi, naperjene proti opiju. Po usmrtitvi zločinca zoper ljudsko zdravje, je maršala mladina skozi glavne ulice mesta, proslavljajoč na ta način ta izreden dogodek. Informacijski minister, ki je obenem tudi generalni nadzornik kitajskega mladinskega gibanja, je izrazil svoje zadovoljstvo nad aktivnostjo kitajske mladine v boju proti opiju in heroinu. Minister je izjavil, da upa, da se kitajska mladina ne bo vdala užvanju mamili.

*** Velik požar v Bostonu.** V nedeljo zvečer je v neki ladjedelnici v Bostonu izbruhnil požar, ki se je bliskoma razširil tudi na v bližini se nahajajoče skladišče premoga. D'vijaloči element je uničil 225 čolnov in 2000 ton premoga. Več sto qasilcev je jedva premagalo velik požar.

*** Londonsko pristanišče vedno bolj zapuščeno.** Kakor piše angleški strokovni list »Fair Play«, je londonska luka mnogo izqubila vsled težkih nemških letalskih napadov. Že leta 1940-41 je moral biti največji del ladijskega prometa dirgiran preko drugih pristanišč, čeprav ob angleški zapadni obali ni nobene boljše luke za veliki ladijski promet. Posledica je bila: da se je mnogo londonskih pristaniških delavcev preselilo drugam. Istotako so morali demontirati celo vrsto pristaniških naprav. V londonskih pristaniščih so nastale radi tega velike vrzeli. Trajalo bo še dolgo časa, da si bi londonska luka zopet pridobila staro in dobro ime.

*** Najstarejša žena Španije.** V vasi Almunecar blizu Granade bodo v kratkem oficijelno proslavili rojstni dan najstarejše Španiolke. Kmetica Dolores Fernandes Gonzalez je stara sedaj 110 let ter ima okoli sebe 132 otrok, vnukov, pravnukov in prapravnukov. Starica je še čvrsta ter se spominja vseh posebnih dogodkov njenega življenja v vseh posameznostih. Potovala ni nikamor. Samo dvakrat po ženitvi je jahala na muli v sosedni občini Montreal in Nerja.

POLITIČNI DROBIŽ

□ Tako se obnašajo vojaški atašeji brez držav. V turški prestolnici Ankaru se nahaja vojaški ataše »jugoslovanske vlade«, ne da bi vedel kaj in koga predstavlja in zastopa. Dokler mu bivša Puričeva emigrantska klika iz narodu ukradenih in odnešenih državnih zakladov lahko nakazuje sredstva za obstoj, bo ta gospod še vedno lahko igral »atašejsko«. Glasom turških poročil, je ta gospod nedavno v neki carigranski restavraciji angleškim oficirjem, ki so bili v njegovi družbi, očital izdajniško vedenje angleške politike na

pram jugoslovanskim emigrantskim voditeljem, kar je duhove tako razburilo, da je prišlo do pretepa. Pri tem se je Balkanec tako daleč spozabil, da je potegnil pištolo, nakar so jo angleški oficirji popihali.

□ Politična amnestija na Madžarskem. Madžarski regent Horthy je izdal te dni splošno politično amnestijo. Izvzeti so samo zločini veleizdaje in atentati z eksplozivom.

□ Vsak deseti ameriški vojak je črnc. Kakor poroča ameriški dopisnik londonskega lista »News Chronicle«, je sleherni deseti vojak vojske Združenih držav črnc polti.

- je začelo okoli leta 375, ki je spremenilo politični obraz.
- 15. Karol Veliki (768—814) je etvoril Velikoger-mansko državo.
- 16. Idealna postava Germanov je junak, ki se bori za idejo, nastopa zoper vse zapreke poqumno in je pripravljen za svojo idejo tudi umreti (Siegfried, Hildebrand in dr.).
- 17. Germansko svetovno naziranje je zvezano z naravo.
- 18. Germani bogovi so se imenovali asi; bili so prijatelji ljudi.
- 19. Slika vrtečega se sončnega koleca, ki preide v obliko Hakenkreuz-a, je bila Germanom simbol vedno novega življenja, katero vzbuja sonce.
- 20. Črke Germanov so bile rune.
- 21. Zemlja pri Germanih ni bila zasebna last, temveč last rodu.
- 22. Germani niso bili samo lovci in ribiči, temveč stalno naseljeni kmetije; iznašli so pluj na kolesih.
- 23. Bili so mojstri v gradnji ladij. (Vikinci so odkrili okoli leta 1000 pred Kr na svojih potovanjih severno obalo Amerike.)
- 24. Germani so živeli v hišah na stebrih v strne-nih naseljih.
- 25. Temelji germanskega skupnega življenja je družina.

□ Črna trgovina z bencinskimi nakaznicami v Ameriki. Kakor poročila njujorski dopisnik londonskega lista »Daily Herald«, Webbs, je zavzela črna trgovina s ponarejenimi bencinskimi nakaznicami v Zedinjenih državah tako velik obseg, da je ogrožen ves sistem racioniranja bencina. Dnevno se izda pri črpalkah okrog 10 milijonov litrov bencina na ponarejene bencinske nakaznice. V to svrhu so se ustanovili posebni gangsterski koncerni. Al Capone je sicer v ječi, toda njegovi dediči se bavijo z mastnimi posli. Njihovo delovanje je celo lažje kot je bilo njegovo. To pot ne rabijo oklopnih vozil s strojnimi, da bi izvrševali svoje lumparije. Vse se razvija na zunaj kot nekaka obćudovanja vredna trgovina. Obsega te črne borze sploh ni mogoče izmeriti, ker presega vsako drugo stroko črne borze. Tako obstoja črna borza živil, alkohola, svilenih nogavic itd. Resnične milijonske dobičke pa izkazujejo samo prodajalci ponarejenih bencinskih nakaznic. Najlepše pri cell stvari pa je, da so ameriške oblasti napram temu gangsterskemu sistemu popolnoma odpovedale.

□ Palm Beach si ne želi ranjencev. Ameriške vojne oblasti so v septembru lanskega leta prevzele v luksuznem kopališču Palm Beach (Florida) Hotel »Breakers«, da bi ga spremenile v rezervno bolnišnico za vojake. 300.000 dolarjev so izdali za renoviranje hotela, ki naj bi sprejel 800 ranjenih vojakov. Generalquartiermeister Generalleutnant Somerwell pa je izročil hotel zopet lastniku, ne da bi poprej vprašal vodilnega generalnega zdravnika. Ranjence nameravajo spraviti v neko taborišče nekje v državi Indiana. Ameriški list »New Republic« izjavlja k temu, da so bogataši v Palm Beachu prav gotovo protestirali proti temu, da bi ranjeni vojaki »kazili sliko luksuznega kopališča«. General Somerwell se je podredil željam plutokratov in je storil, kar mu je bilo zaukazano.

□ Vedno večja aktivnost komunistov v Angliji. Poslanec Maxton zatrjuje v časopisju »New Leaders«, da vlada v politiki angleškega delavskega razreda velika zmeda. Laburistična stranka (Labour Party) je zgubila popolnoma vajeti vsled notranjih malih sporov ter je mimo tega zapravila zaupanje delavstva. Laburistična stranka se tudi ni ozirala na dogodke v Sovjetski Uniji in na upliv teh dogodkov na Anglijo. Temu nasproti pa je aktivnost komunistične stranke v Angliji vedno večja. Polagoma, toda sigurno se preriva komunistična stranka v napadalno pozicijo, ki je naperjena proti laburistični stranki. Komunistična stranka je napravila tako veliko zmešnjavo, da angleško delavstvo nima nikake predstave več o tem, v kateri smeri naj se pravzaprav giblje. To kaotično stanje v glavah delavstva tvori najboljše operacijsko polje za komunistično agitacijo.

□ Kako je Moskva pripravljala svojo vojno. Sovjetska Unija je te dni objavila svoj proračun za leto 1944. Obenem je obelodanila odgovarjajoče primerjalne številke za prejšnja leta. Če je še bilo treba dokaza za trditve, da je Moskva po načrtu pripravljala svoj napad na evropsko civilizacijo, potem je zapaden ta dokaz v tej najnovejši uradni publikaciji. Iz obelodanjenega je razvidno, da so se v letih 1930. do 1940. državni izdatki Sovjetske Unije zviševali letno in povprečno za 32,5 procentov. Od leta 1940. do 1944. pa so se zviševali izdatki jedva za devet procentov. To počasno naraščanje boljševidskih državnih izdatkov ne pomeni nič drugega kot zavestno progresivno oborožitev, ki nam postane takoj jasna, če pomislimo, da so proračuni v vseh drugih vojskujočih se državah skokoma narasli. Da je bilo sovjetsko gospodarstvo pred vojno izravnano v smeri vojnih potreb, kaže dejstvo, da so se po izbruhu vojne oboroževalni izdatki smeli gibati v starem tempu in da se je ta tempo porasta od leta 1940 celo znatno zmanjšal. Leta 1943. je znašal vojaški proračun Sovjetije 124,7 milijard rubljev ter je leta 1944. narasel komaj na 128,4 milijard rubljev.

□ Fantazije srbskih banditov. Bralec »Stajerskega Gospodarja« se še gotovo spominja naših poročil o svoječasnem delovanju srbskih četnikov Draže Mihajloviča. V tistem času, ko sta se London in Washington gledala v Dražo Mihajloviču »vojnega ministra jugoslovanske emigrantske vlade« in še ništa priznala Titove vlade, je Mihajlovič imel prav bujno fantazijo. To trditve nam najbolje dokazuje revija »Neue Ordnung« v svoji izdaji z dne 23. aprila t. l., ki med raznimi zaplenjenimi listinami, ki izvirajo iz njegovega štaba v gozdovju, objavlja tudi zemljevid »povojne Jugoslavije«, kakor si jo je zamišljal Mihajlovič, dokler je užival podporo Anglosasov. Mihajlovi-

čeva »povojna Jugoslavija« bi na severu zajela velik del nemškega ozemlja nekdanje Avstrije in Madžarske, ker bi v obliki koridorja, ki bi segal severovzhodno od mesta Wien, mejila na zopet obnovljeno Čehoslovaško. Severovzhodna meja bi odzvela Romuniji lepe ravninske predele z mestom Temešvar. Na vzhodu bi ji Bolgarija morala odstopiti svoj del. Predvojna meja z Grčijo bi ostala nelzpremenjena. Južna meja Jugoslavije bi segala globoko v Albanijo, v Jadransko morje v Dalmacijo in ob dalmatinskih otokih, Reki, Trstu, Istri in Primorju; reka Soča bi pa zaključila južnovzhodno mejo. — Tako je fantaziral Mihajlovič, dokler se je v gorah igral vojnega ministra. Sedaj, ko so ga Anglosasi pustili na cedilu, je pa menda že sam uvidel, da je treba imeti najprej medveda in šele potem se lahko prodaja njegovo kožo.

□ Smola v Filadelfiji. V Filadelfiji se vrši trenutno konferenca Mednarodnega urada za delo. Angleški »Daily Telegraph« ni prav nič navdušen za to konferenco, češ, da ima par lepotičnih napak. Prvič se je Sovjetska Unija odločno uprta udeležbi, čeprav na žalost Zedinjenih držav in angleške vlade. Moskva motivira svojo odsotnost z dejstvom da so jo leta 1939 vrgli iz Društva narodov, obenem pa tudi iz Mednarodnega urada za delo. Drugič je nastala močna opozicija proti programu, ki ga je izdelalo predsedstvo mednarodnega urada za delo. Po tem načrtu bi imel Mednarodni urad za delo pravico, brigati se za delovna vprašanja pri vseh včlanjenih državah, obenem pa tudi izdelovati predloge in reforme. V mnogih delegacijah konference, katere se udeležuje nič manj kot 40 držav, smatrajo ta načrt kot »nezaželjeno vmešavanje v nacionalne zadeve«.

□ Stopnjevana boljševidizacija severne Afrike. V Alžiru so ustanovili nedavno družbo za zblizanje Francije in Sovjetske Unije. To famozno združenje pravi, da stremi za upostavitvijo diplomatskih odnosov med obema državama. Združenje se imenuje povsem kratko »France-UDSSR«. Glavni tajnik tega združenja, Henri Claude, je zahteval na nekem zborovanju, ki izčrpn študij sovjetskega državnega življenja. Ta kratka vest nam že prikazuje, s koliko vnemo opravljajo poverjeniki Moskve totalno boljševidizacijo severne Afrike.

□ Nove zločinske metode letalskega terorja. Iz Berlina poročajo: Že par dni je opažati, da uporabljajo anglo-amerikanski letalski gangsterji nove zločinske metode vojskovanja. V nekaterih področjih Reich-a so letalski gangsterji razširili svoj teror proti civilnemu prebivalstvu s pomočjo nizkih poletov Lovska letala so iz nizke višine streljala s strojnimi in ženske in deca po cestah v mestih ter na kmete na polju. Ugotoviti je, da ne gre tu morda za posamične akcije krvi žejnih banditov, temveč za sistematsko uporabo nove taktike terorja. Nemški narod bo odgovoril na ta način letalskega zločinstva z držo in odporno silo, ki jo je doslej še vedno dokumentiral v poostreni bombni vojni. Pod vtisom velikih izgub svojih bombniških odredov se polšača sovražnik metod, ki izražajo nesmiselnost in obup glede izostalega učinka bombnih napadov na nemški narod. Za to metodo ni nikakih vojaških argumentov. Obstreljevanje žensk in dece po ulicah ni več zadeva vojskovanja, temveč spada v kriminalistiko. Uporaba teh metod je tudi dokaz za boljševidizacijo vojne, kateri so se Anglo-Amerikanci zapisali v svoji duhovni in vojaški drži.

□ Boljševidska strahovlada v področju Carnov. Iz Budimpešte poročajo: V Jassy je prispel poljski učitelj Stanislaw Zisla, ki se je na pustolovski način prebil skozi fronto Omenjeni Poljak pripoveduje, da se valji za petami sovjetske vojske pravcata strahovlada. Na krvavi način pobijajo vse tiste prebivalce Galicije in Bukovine, ki so baje ali dejansko sodelovali z nemškimi ali romunskimi oblastmi. Svoje posle opravlja tudi obsežen denuncijantski sistem.

□ Sovjetsko-finski stiki delnitivno prekinjeni. Kakor znano, je Finska 17. aprila dokončno odgovorila na znane sovjetske pogoje glede sklepa sovjetsko-finskega morebitnega premirja. Pozneje se je vključila Švedska ter doseglja nov stik med Finsko in Sovjetsko Unijo glede sovjetskih pogojev premirja med obema omenjenima državama. Kakor poročajo sedaj iz Helsinkov, je smatrati tudi ta stik v smislu uradnega finskega komunikeja kot izjalovljen. V finski obelodanitvi, ki opisuje ves potek stika, kakor je nastal na prizadevanje švedskih činiteljev, se končno ugotavlja, da Finska po izčrpnih ocenitvi boljševidskih pogojev tako v vladi kakor v parlamentu ni našla nikakih možnosti za poročila.

Slabo razpoloženje v Angliji

Iz Lizbone prihajajo poročila, iz katerih bi bilo posneti, da londonska vlada svojih ukrepov proti eksteritorialnosti inozemskih diplomatskih misij ni podvela samo s stališča vojaškega uqibanja, temveč jih je diktilala skrb, prikriti razne pojave nemira ob angleški domovinski fronti pred svetovno javnostjo. Prišla je nenadoma poostrena poštna in tiskovna cenzura. Kljub zvišani kontroli potniškega prometa iz Anglije ter v Anglijo, se je namreč pokazalo, da je razpoloženje v Angliji na predvečer tolikanj napovedane invazije splošnem zelo slabo. To razpoloženje ne prikazuje tistega nacionalnega in patriotskega veletoka, pa tudi ne tiste avtodiscipline, ki bi jo bilo pričakovati po propagandistični obdelavi zadnjih mesecev. Tako pa se v Angliji odigravajo industrijske stavke in politični procesi proti »napihovalcem ljudstva«, obenem pa narašča napetost med angleškimi in ameriški vojniki kot posledica večnega čakanja na vpostavo v invaziji.

Teško je reči, v koliko so stavke rudarjev v Walesu, ladjedelniških delavcev na Škotskem, plinarniških delavcev v Manchestru in londonskih avtobusnih sprevoznikov motile priprave za drugo fronto. Dejstvo, da je angleška vlada sklenila drastične ukrepe proti voditeljem stavk in njihovim podrepanikom, pa vsekakor dokazuje, da so nastale občutne motnje v invazijski mašineriji. Znani komentator londonskega lista »Spheres« piše, da je uspelo stavkarjem in saboterjem ohromiti nacionalna vojna prizadevanja. To je po mnenju lista eden izmed najtemnejših listov v zgodovini angleške industrije. Zgodovina bo nekega dne dokazala, kolika je bila škoda, ki so jo povzročili saboterji. Stavki rudarjev je sledil štrajk na londonskih avtobusnih progah. Kakor je ugotovil list »Daily Mail«, je bil to po sedmih letih največji štrajk v londonskem cestnem prometu. Da bi preprečili zlom londonskega transportnega sistema in da bi osigurali vsaj prevoz delavcev v oboroževalni industriji, so mobilizirali londonsko garnizijo, ki je prevažala na svojih in na rekviriranih vozilih londonsko prebivalstvo. Še vedno pa štrajkajo plinarniški delavci v Manchestru v znak protesta proti socialni zaostalosti tega podjetja. Tako je mesto Manchester z vsemi okoliškimi industrijami brez plina. Stavko angleških železniških delavcev, ki bi zelo občutno uplivala na priprave za invazijo, je angleška vlada preprečila samo na ta način, da jim je hitro zvišala plače za 5 šilingov na teden. Značilen za razpoloženje angleške domovine je tudi lepak, ki so ga našli na stenah mnogih tvornic z napisom: »Končajte vojno, mi hočemo mir!«

Zakaj še čakajo?

Iz Stockholma poročajo: »Zakaj še prav za prav čakate?« To vprašanje postavila kremelsko glasilo »Vojna i raboči klas« v članku, ki je naslovljen na zapadne veselje. Z odkrito ironijo piše omenjeni list sledeče: »Svet je sedaj moral poslušati že dolgo napovedi o velikem udarcu, ki ga bodo sile deliti iz zapada in juga. Mi z naše strani nismo toliko govorili. Razun letalske vojne, ki je pa ne gre precenjevati, se doslej ni zgodilo nič. Objubljenih operacij niso pričeli. — Čemu to večno čakanje?«

Kakor vedno, tako so v Angliji tudi tokrat odgovorili na sovjetsko opozorilo z oprostnimi komentarji, ki so se pa končno izkazali kot velika zadrega. Predvsem ugotavlja angleški tisk, da invazije, ki se bo nekega dne nekje začela, ni možno primerjati z drugimi vojaškimi operacijami preteklosti, češ, da bo to boj na vojaškem novem ozemlju. Neprijetno za Angleže je, da morajo označevati krvave izkušnje pohoda v Italiji kot glavni razlog za čakanje. Mimo tega jih jezi, da smatrajo v Moskvi priprave za invazijo za pretirano dolge. Tipično za opise, kakor jih sedaj lahko čitamo dnevno v angleškem tisku, je poročilo švedskega dopisnika, v katerem je citati med drugim sledeče: Tudi zavezniški letalski napadi niso zamogli zmotiti ali preprečiti nemških obrambnih ukrepov. V Londonu so prepričani, da zavezniško letalstvo ne bo zamoglo udariti nikakih vrzeli v Atlantski branik, skozi katerega bi zamogle priti zavezniške čete več ali manj neovirano v Evropo.

To so dokončno dokazali boji v Italiji. Niti najtežje bombe ne morejo preprečiti, da se bodo morale najbolj nevarne borbe nekega dne ipak izvoievati na suhi celinii. Dolgo razdobje zavezniških priprav je dalo Nemcem dovolj prilike za izgradnjo njihovih obrambnih postojank.

NEUES Pulver für Wuchs und Mästung der Schweine
REDIN,
 mit garantiertem Erfolg
 Zentraldrogerie **EMIL THÜR**
 Marburg (Drau), Herrengasse 33

Kleiner Anzeiger

Funde - Verluste

100 RM Belohnung! Eine kleine Hündin, mit Halsband und Leine, hellbrauner Rücken, weißliches Bäuchfell, kurzhaarig, dünne Beine, hört auf den Namen Picki, ist samt Leine aus dem Gasthaus Bartol in Brückel, Untersteiermark, am 21. Februar 1944 abhanden gekommen. Wer mir den Hund wieder bringt oder sichere Anhaltspunkte geben kann, bekommt 100 RM Belohnung. Alle Spesen werden bezüglichen Zuschriften erbeten an F. Kurth, Brückel 28 Untersteiermark

Verschiedenes

Prothesen jeder Art - Leder - Leichtmetall! - Holz-orthopädische Apparate, **Leibbinden**, **Gummistrümpfe** erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft **F. EGGER**, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute, Marburg/Drau, Mellingerstr. 3.

Bandagen aller Art, sowie **Prothesen** erzeugt die altbekannte Firma **FRANZ BELA**, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5.

Einige schlechteiserne Kochkessel, 100 Liter Inhalt, massiv, mit Deckel, 4 90 RM, sowie ein 30 PS MAN-Dieselmotor, 2 Zylinder, 275 Umdrehungen, kaum gebraucht - hat abzugeben **Romana**, Techniker, Mureck, Postleitzahl 12a 538-3

Tischlerwerkstätte wird in Pacht gegeben. **Marie Ungar**, Tischlerswitwe, Dobrintendorf Nr. 12, Gonobitz, 555-2

Geschäftseinrichtung für Spezerei, weiß gestr., nach Schätzungswert abzugeben. **Adr. in der Verw.** 556-3

UPOŠTEVAJTE PREDPIS LETALSKE ZASCITE!

Gut melkende Kuh samt Kalb zu verkaufen. **Konrad Gräschitz**, Wochau Nr. 18, 557-3

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherkalt laufend jede Menge **Alois Arbeiter**, Marburg/Drau, Draugasse 5 4

Möbel, Wäsche- und Kleiderverkauf wird wunschgemäß vom verstorbenen Herrn **Hajny** am 8. Mai um 15 Uhr in Marburg-Drau, Burq 22, im Versteigerungswege durchgeführt. 568-3

Handwagen, gut erhalten, kauft **Denk**, Marburg (Drau), Pettauerstraße 19. 559-4

Ältere **Frau**, gute Köchin, sucht Stelle als Wirtschaftlerin am Lande, Zuschriften unter »Verlässlich« an die Verw. 552-5

Winzer-Ehepaar wird für Landwirtschaft als **Selbstversorger** zum sofortigen **Eintritt** gesucht. **Verpflegung** im Hause. **Bezahlung** nach Vereinbarung. **Zuschriften** senden an **Erlach**, Reichenstein 90. 558-6

Zwei Hafner- u. Töpfer-Lehrlinge werden aufgenommen bei **Anton Reisp**, Marburg-Drau, Kernstockgasse Nr. 10. 554-6

Verkäuferin od. **Lehrmädchen** f. **Gemischthandlung** wird sof. aufgenommen. **Kost** und **Wohnung** im Hause. **Zuschr.** an **F. Riedl** - Marburg-Drau, Lendorf 31. 567-6

Friseurhilfe oder **Friseurin**, welche im **Herrenfach** tätig ist, wird sofort aufgenommen. **Denk**, Marburg (Drau), Pettauerstraße 19. 561-6

ANZEIGEN im »Stajerski Gospodar« sind erfolgreich!

Abwechslung im Küchenzettel ist heute auch noch möglich! Es ist nur nötig, daß sich die Hausfrau etwas genauer überlegt, was sie auf den Tisch bringen will und sie wird beispielsweise manches Mal lieber von den zugeleiteten Eiern ein oder zwei Stück für später in **Gavantiol** »zurücklegen«, dann kann haben sie sich besser!

Amtliche Bekanntmachungen

Bekanntmachung

des **Stilhaltekommissars** für **Vereine, Organisationen und Verbände** in der **Untersteiermark**, Marburg-Dr., Kärntnerstr. 5/1.

Die in der **Untersteiermark** und im **Reichsgebiete** anwesenden **Mitglieder** nachgenannter **Sterbevereine** haben sich wegen **Auszahlung** der **Ausgleichsquoten** in der **Zeit** vom **1. bis 31. Mai 1944** mit **Postkarte** bei der **gefertigten Dienststelle** zu **melden**.

1. **Freiwillige** Verabredung der **Angestellten** der **Männerstrafanstalt** Marburg-Dr., **Selbsthilfe** für **Sterbefälle**.
2. **Verein** der **jugoslawischen Staats- und Selbstverwaltungs-pensionisten** in **Marburg-Dr.**
3. **Sterbeverein** **Pobersch** bei **Marburg-Dr.**
4. **Sterbeverein** **Rotwein** bei **Marburg-Dr.**
5. **Bestattungsverein** **Maria Rast**.
6. **Sterbeverein** **Frauheim**.

Die **Meldungen** haben zu **enthalten**:

- a) **Name** des **Vereines**,
- b) **Name** und **Wohnort** des **Mitgliedes**.
- c) **Mitgliedsnummer**,
- d) **Tag** des **Eintrittes**.

Meldungen ohne Angabe des Vereinsnamens und solche, die **nach dem 31. Mai 1944** einlangen, können nicht berücksichtigt werden. 1184 546

Der **Stilhaltekommissar**.

Der **Chef der Zivilverwaltung** in der **Untersteiermark**
 GZ: CdZ IV KW Ka 7/1-1944 Graz, den 7. April 1944.

Gegenstand: **Verbrauchsregelung** für **Motorradfahrer, Kleinkraftträder** und **Kraftträder**.

Aufforderung zur Meldung

der nicht in **Betrieb** befindlichen und nicht **bewinkelter** **Motorfahrräder** bis **100 ccm**, **Kleinkraftträder** bis **125 ccm** und **Kraftträder** bis **250 ccm** **Hubvolumen**.

Die im **neuen Zustand** von **Fabriken** und **Händlern** erworbenen **Motorfahrräder** bis **100 ccm**, **Kleinkraftträder** bis **125 ccm** und **Kraftträder** bis **250 ccm** sind, soweit sie noch nicht **bewinkelt** waren, dem **zuständigen Wirtschaftsamt** bis **30. April 1944** mit **folgenden Angaben** zu **melden**:

1. **Vor- und Zuname** des **Besitzers**;
2. **Wohnort** des **Besitzers**;
3. **Derzeitige Anschrift** des **Besitzers**;
4. **Marke** des **Fahrzeuges**;
5. **Hubvolumen** in **ccm**;
6. **bereift** oder **nicht bereift**;
7. **Angabe** der **Reifengröße**.

Im **Auftrag**; gez. **Dr. Walten**.

Danksagung

Für die **herzliche Anteilnahme** und **schönen Kranz- und Blumenspenden** anlässlich des **schweren Verlustes** meines **Mannes** und **Vaters**, **Herrn RASBORSCHEK**, sprechen wir auf diesem Wege unseren **innigsten Dank** aus.

Arndorf, den 22. April 1944.
 550. Familie **Rasborschek**

Wir geben die **traurige Nachricht**, daß unser **innigstgeliebter Sohn**, **Bruder**, **Onkel** und **Schwager**

Alois Friedl

Geireiter

im **April 1944**, im **Alter** von **23 Jahren**, an der **Ostfront** **gefallen** ist.

Unser **Alois** liegt fern der **Heimat** in **fremder Erde**, doch in unseren **Herzen** wird er **unvergessen** bleiben!

Rogais, Marburg-Dr., Berlin, den 22. April 1944.

In **tiefer Trauer**:

Aloisia Friedl, Mutter; **Felix**, d. Zt. bei der **Wehrmacht**; **Franz**, d. Zt. vermißt an der **Ostfront**, **Brüder**; **Ludmilla** und **Josefina**, **Schwwestern**; **Maria Friedl** geb. **Ropp**, **Schwägerin**, und alle **übrigen Verwandten**. 570

Vom **tiefsten Schmerze** gebeugt, geben wir allen **Bekanntten** die **traurige Nachricht**, daß unser **innigstgeliebter** und **herzensguter Sohn** und **Bruder**

Stanislaus Tkaltschitsch

Kanonier

am **4. März 1944**, im **Alter** von **23 Jahren**, an der **Südfrent** sein **junges Leben** für **Führer**, **Volk** und **Vaterland** **geopfert** hat. Unser **Stanislaus** wurde auf einem **Heldenfriedhof** zur **ewigen Ruhe** **bestattet**.

Wer unseren **braven** und **herzensguten** **Stanislaus** **kennt** hat, weiß, was wir an ihm **verloren** haben. **Lieber Stanislaus**, **ruhe** **sanft** fern **Deiner** **Heimat** in **fremder Erde**, in unseren **Herzen** wirst Du **weiterleben**!

Ober-Täubling, **Tuzla** (**Kroatien**), **Frankreich**, **Marburg**, **Pettau**, **Graz**, **Lackdorf**, **St. Johann** am **Draufeld**, am **25. April 1944**.

Maria Muster, Mutter; **Heinrich Muster**, Gebr. d. Zt. im **Felde**, **Brüder**; **Johann** und **Theresia Tkaltschitsch**, **Silvester** und **Theresia Tkaltschitsch**, **Rudolf** und **Johanna Tkaltschitsch**, **Sofia** und **Ludmilla Tkaltschitsch**, **Onkeln** und **Tanten**, **Veronika Tkaltschitsch**, **Tante** und **Taufpatin**, und alle **übrigen Verwandten**.

Einspännerochsen ca. 500 kg schwer, kauft sofort Willkommhof, Wachsenberg. 547-4

Dienstmädchen, das womöglich Radfahren kann, wird sofort aufgenommen. — Bäckerei, Lembach 23, b. Marburg. 527-6

Brave Hausgehilfin, die auch etwas kochen kann, wird sofort im Kaufhaus am Lande, Kreis Luttenberg, aufgenommen. Anträge an die Verwalt. »Staj. Gospodar«, unter »Kaufhaus«. 536-6

Möbl. separiertes Kellersparherdzimmer zu vermieten. Tauriskerstraße 44. 564-7

Ältere Frau sucht am Lande Kost und Wohnung gegen Bezahlung. Hilft auch mitarbeiten. Zuschriften unter »Pensionistin« an die Verw. 553-8

Herr wünscht Fräulein oder Frau zw. Ehe kennenzulernen. Angebote an d. Verw. des Blattes unter »Trautes Heim«. 565-12

Notizbuch mit Fotos u. wichtigen Adressen in Umgebung Ober-Kunigund und am Weg nach Marburg verloren. Gegen gute Belohnung abzugeben in der Burgkino-Kanzlei, Marburg (Drau). 560-13

Schirme werden in Reparatur genommen nur gegen alte Schirme. — Zimmermann Georg — Schleifer und Schirmreparateur, Viktringhofgasse 5. 569-14

Kaufe gebrauchte Tamburaschen (Farkasch) 4saitige Bisernica oder Bratsch. Angebote an Johann Sekornja, Lager 90, Wallnitzstr. 20, Dresden 28, Postleitzahl 10. 562-14

Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn und Bruder

Ladislaus Schlaus

Gefreiter

am 30. Januar 1944, kaum 20 Jahre alt, an der Ostfront den Heldentod gefunden hat.

Er fiel für eine bessere Zukunft. All unser Lebensglück und Hoffnung ruht nun fern der geliebten Heimat in fremder Erde!

Sternstein bei Cilli, 20. April 1944.

In tiefem Leid: Georg und Elise Schlaus, Eltern; Ludwig, dz. im Felde, Bruder; Albine und Johanna, Schwestern. 548

Vom tiefsten Schmerze gebeugt, geben wir die traurige Nachricht, daß unser einziger, geliebter Sohn, Bruder und Neffe

Otmar Lang

Obergefreiter

im Alter von 20 Jahren am 28. März 1944 seiner an der Südfront erlittenen schweren Verwundung in einem Lazarett erlegen ist

Wer unseren lieben Otmar gekannt hat, wird den Schmerz ermessen! In unseren Herzen, lieber Otmar, wirst Du für immer weiterleben!

Lembach, im April 1944.

In tiefstem Schmerz: Anton und Maria Schauerl, Eltern; Anna, Antonia, Karolina und Ludmilla, Schwestern; Antonia Lang, Großmutter; Rosina, Anastasia, Anna, Tanten; Franz Lang und Paul Lersch, Onkeln, und alle übrigen Verwandten. 259

Vom tiefsten Schmerze gebeugt, geben wir allen Verwandten und Bekannten die traurige Nachricht vom Tode unseres geliebten Sohnes und Bruders

Johann Sinitsch

Gefreiter

welcher am 9. März 1944 an der Ostfront sein junges Leben für Führer und Reich gegeben hat, bekannt.

Kannadorf-Negau-St. Anna am Kriechenberg, den 17. April 1944.

In tiefer Trauer:

Franziska und Franz Sinitsch, Eltern; Rols Friedrich, Bruder. 545

Anstatt eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn und Bruder

Franz Hammler

Gefreiter

im Alter von 23 Jahren an der Ostfront am 4. März 1944 gefallen ist

Lieber Franzl, ruhe sanft in fremder Erde, in unseren Herzen wirst Du weiterleben!

Kerschbach, Weigelsberg bei Oberradkersburg, am 24. April 1944.

In tiefer Trauer: Franz Hammler, Vater; Josef, Alois, dz. im Felde, Brüder; Johanna und Maria, Schwestern; Justine Hammler geb. Kranner, Schwägerin; Leopold Mulec, Schwager; Familie Kranner und alle übrigen Verwandten. 551

Biere

aus den

BRAUEREIEN

PUNTIGAM

und

REININGHAUS

GRAZ

Niederlagen:

Marburg a/Dr., Tegethoffstr. 3

Pettau, Ringstrasse 2

Pölschach - Märchendorf 45

Im Einsatz gegen landfremde Banditen fiel

Franz Mastnak

Wehrmann

Sein Opfertod ist uns Verpflichtung!

Cill, den 21. April 1944.

Frau Genoveva und drei Kinder.

Kreisführer Dorfmeister
Der Führer der Standarte Cilli-Ost:
Sturmführer Studentschnigg.

543

Anstatt eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter, unvergeßlicher und herzensguter Sohn und Bruder

Franz Stainko

Gefreiter in einem Grenadierregiment, Kaufmann, Inhaber des Eisernen Kreuzes II. Klasse

im Alter von 24 Jahren, seiner an der Ostfront erlittenen schweren Verwundung, am 6. April 1944 erlegen ist. Nun ruht er fern seiner geliebten Heimat, doch in unseren Herzen wird er immer unvergessen bleiben.

Heimlichdorf, im April 1944.

In tiefer Trauer: Maria Stainko, Mutter; Johann und Gottfried, Brüder; Theresia, Maria, Franziska und Martha, Schwestern; Johann Stainko, Onkel; Juliane, Tante; Franziska Stainko, Schwägerin; Zenz Lowrentschitsch, Schwager, und alle übrigen Verwandten und Bekannten. 549